

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU GIŻYCKIEGO ZA 2022 ROK



Podstawa działania:

Ustawa z dnia 14.03.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
(t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 338)

Teren działania:

Miasto Giżycko
Miasto – Gmina Ryn
Gmina Giżycko
Gmina Kruklanki
Gmina Miłki
Gmina Wydminy

Spis treści:

Wprowadzenie.....	2
Higiena Komunalna – warunki zdrowotne środowiska.....	3
Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	11
Środowisko pracy.....	17
Higiena Dzieci i Młodzieży.....	23
Zwalczanie chorób zakaźnych	26
Szczepienia ochronne.....	34
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	37
Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna.....	38



Stan sanitarno – epidemiologiczny powiatu giżyckiego w 2022 roku

Jak co roku przedstawiamy Państwu raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu giżyckiego. Celem powstania raportu było przedstawienie kompleksowej analizy stanu sanitarnego naszego regionu, która może posłużyć jako materiał do dalszych analiz i podejmowania działań, na rzecz utrzymania bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli, poprzez prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i nadzoru sanitarnego realizowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze szeroko pojętej ochrony zdrowia.

Rok 2022 był kolejnym rokiem pełnym wyzwań dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Pandemia wywołana wirusem SARS-CoV-2 nadal przysparzała problemów społeczności oraz sektorowi ochrony zdrowia. Nowym wyzwaniem były następstwa ataku zbrojnego Rosji na Ukrainę w lutym 2022 r, który wywołał migracje uchodźców wojennych, szczególnie matek z dziećmi na terytorium naszego kraju, a w tym również na teren powiatu giżyckiego. Przemieszczanie się dużej ilości uchodźców wojennych z Ukrainy związane jest również z ryzykiem wystąpienia zdarzeń o charakterze infekcyjnym, w związku z dużym stresem uciekinierów, brakiem możliwości zadbania o higienę czy długotrwałą podróżą podjęliśmy działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych.

Raport o stanie sanitarnym powiatu jest dokumentem podsumowującym szeroki zakres działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze nadzoru sanitarnego mającego na celu utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowotnego mieszkańców powiatu giżyckiego. Powstał w oparciu o dane zebrane przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Giżycku podczas kontroli sanitarnych. Obrazuje najczęstsze zagrożenia zdrowotne występujące w naszym regionie w roku 2022 w aspekcie zadań z zakresu: higieny komunalnej, higieny żywności i żywienia, higieny środowiska pracy i edukacji, epidemiologii, szczepień ochronnych, promocji i oświaty zdrowotnej, nadzoru zapobiegawczego, które to kierunki są jednymi z najważniejszych w naszej działalności.



Higiena Komunalna – warunki zdrowotne środowiska



Ustawa z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanowi, że do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące m.in. higieny środowiska, a zwłaszcza wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach. Powyższe zadania realizują pracownicy pionu higieny komunalnej, czuwając nad bezpieczeństwem sanitarnym ludności poprzez sprawowanie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej i urządzeniami wodnymi.

Działalność kontrolna w obiektach nadzorowanych

W 2022 roku pod nadzorem pionu higieny komunalnej znajdowały się 277 obiektów w tym: 246 obiektów użyteczności publicznej, wśród nich m.in. domy pomocy społecznej, obiekty świadczące usługi noclegowe (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, schroniska, ośrodki wypoczynkowe), obiekty świadczące usługi w zakresie pielęgnacji ciała (zakłady kosmetyczne i fryzjerskie, solaria, gabinety odnowy biologicznej, salony tatuażu), baseny, ustępy publiczne, dworce, przystanie jednostek pływających, cmentarze, 21 urzędzeń wodnych (w 2021 roku liczba wodociągów 20) oraz 8 kąpielisk (w 2021 – 8 kąpielisk).

Przeprowadzane kontrole, obejmujące swoim zakresem przestrzeganie przepisów dotyczących utrzymania należytego stanu sanitarno- higienicznego w obiektach, w większości przypadków nie wykazały zaniedbań sanitarno-porządkowych. Spośród 277 obiektów w 2022 roku, skontrolowano 242 obiekty (87,36%). Niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny i sanitarno- technicznym, stwierdzono w 10 obiektach użyteczności publicznej. Były to 2 obiekty wczasowo-turystyczne (*hostel twierdza Boyen, 1 obiekt w użytkowaniu przedsiębiorcy, 1 obiekt w użytkowaniu przedsiębiorcy- jakość wody basen*), *Orlik przy Szkole Podstawowej Nr 7, kaplica Miłki, kaplica Wilkasy, kostnica w użytkowaniu przedsiębiorcy, 1 salon kosmetyczny, 1 podmiot leczniczy* co stanowiło 3,6 % ogółu skontrolowanych (w 2021 roku obiekty z niewłaściwym stanem sanitarno-technicznym stanowiły 2,9 % ogółu skontrolowanych, w 2020 roku obiekty z niewłaściwym stanem sanitarno-technicznym stanowiły 6,7% ogółu skontrolowanych)

2022 roku przeprowadzono 319 kontroli sanitarnych, wydano: 128 decyzji merytorycznych, 25 decyzji płatniczych (na kwotę – 11 178 zł), 26 postanowień, pobrano 138 prób (m.in. próby wody do spożycia, wody z kąpieliska, wody z basenu).

Nałożono 2 mandaty karne (1 brak testów biologicznych w salonie kosmetycznym, 1 przedsiębiorca dostarczył sprawozdanie z badania wody z miesięcznym opóźnieniem- brak przydatności wody do spożycia).

Baza noclegowa

Hotele, pensjonaty i motele oraz ośrodki wypoczynkowe stanowią bazę noclegową naszego powiatu. Pod nadzorem pionu higieny komunalnej w 2022 roku było 13 hoteli, 1 motel, 3 pensjonaty, 7 campingów oraz 61 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie (skontrolowano ogółem 78 obiektów). Podstawowymi elementami uwzględnianymi przy ocenie stanu sanitarnego placówek świadczących usługi hotelarskie były: gospodarka wodno-ściekowa i postępowanie z odpadami komunalnymi, sprawność wentylacji pomieszczeń, stan sanitarno-techniczny obiektu (m.in. pokoi noclegowych, sanitariatów i ciągów komunikacyjnych), postępowanie z bielizną oraz przestrzeganie zasad higieny przez personel. Standard kontrolowanych obiektów systematycznie się poprawia. W jednym obiekcie turystycznym (obiekt będący w użytkowaniu przedsiębiorcy - obiekt agroturystyczny) w wyniku prowadzonego postępowania uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego i zakończono postępowanie. W trzech obiektach wczasowo-turystycznych prowadzone jest postępowanie administracyjne: w dwóch stwierdzono zły stan sanitarno – techniczny (*1 hostel w Giżycku oraz 1 w użytkowaniu przedsiębiorcy*), w jednym zły stan higieniczno-sanitarny (*obiekt w użytkowaniu przedsiębiorcy- jakość wody basenowej*).

Bezpieczeństwo osób podróżujących – dworce

W ewidencji Inspekcji znajduje się 1 dworzec PKP (postępowanie w toku -termin 31.12.2023 r.), 4 przystanki PKP, 1 przystanek PKS. Przystanki PKP i PKS oceniono jako dobre.

Obiekty rekreacji wodnej

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. z 2019 r., poz. 255 z późn. zm.) i Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli (Dz. U. z 2018 r., poz. 2476), określa sposób zarządzania jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli, nadzoru nad jakością wody, nakłada obowiązki na organizatorów kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli, wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz organy państwowej inspekcji sanitarnej.

W 2022 roku uchwałami rad miast i gmin na terenie powiatu giżyckiego wyznaczono 8 kąpielisk (*w 2021 roku wyznaczono 8 kąpielisk, w 2020 roku wyznaczono 6 kąpielisk*):

- kąpielisko miejskie w Giżycku (Jezioro Niegocin)
- kąpielisko Resort Niegocin, Wilkasy (Jezioro Niegocin)
- kąpielisko Gwarek, Piękna Góra (Jezioro Tajty)
- kąpielisko Centralnego Ośrodka Sportu - Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Giżycku (Jezioro Kisajno),
- kąpielisko Camp Junior, Krukłanki (Jezioro Gołdopiwo)
- kąpielisko na jeziorze Ołów w Rynie (Jezioro Ołów)

- kąpielisko #KruklankiPlaża (Jezioro Gołdopiwo)
- kąpielisko Ośrodek Dydaktyczno-Sportowy AWF Warszawa; Piękna Góra (jezioro Kisajno)

Jakość wody w w/w kąpieliskach odpowiadała wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17.01.2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (t. j. Dz.U. z 2019 r. poz.255 z późn. zm.). Wydano 32 bieżące oceny jakości wody (w 2021 r. – 34 bieżące oceny jakości wody, w 2020- 24 bieżących ocen jakości wody) oraz 8 ocen sezonowych po zakończeniu sezonu, woda przydatna do kąpeli w sezonie 2022 oraz 1 ocenę 4-letnią: kąpielisko na jeziorze Ołów w Rynie (w 2021 - 8 ocen sezonowych jakości wody, Wydano 4 oceny 4 letnie: kąpielisko Gwarek, Kąpielisko Camp Junior Chris, Kąpielisko Resort Niegocin, kąpielisko Centralnego Ośrodka Sportu-Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Giżycku – (COSD-OPO), jakość doskonała, w 2020r. - 6 ocen sezonowych i 1 ocenę czteroletnią jakości wody- kąpielisko miejskie w Giżycku -Jezioro Niegocin).

Ponadto w sezonie 2022 r. organizatorzy miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli zbadali na zlecenie wodę powierzchniową z 8 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli. Jakość wody odpowiadała wymaganiom w/w rozporządzenia, wydano 16 bieżących ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do kąpeli. Zgodnie z obowiązującymi przepisami organizator bada wodę nie wcześniej niż 10 dni przed sezonem oraz przynajmniej raz w trakcie jego trwania (*w sezonie 2021 zbadano wodę na zlecenie organizatorów z 5 miejsc wykorzystywanych do kąpeli i wydano 10 bieżących ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do kąpeli, w sezonie 2020 - 4 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli, wydano 8 bieżących ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do kąpeli*).

Zarówno kąpieliska, jak i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli muszą być właściwie oznakowane przez ich organizatora i tylko w przypadku takich miejsc osoby korzystające z kąpeli mają pewność, że woda w nich jest systematycznie badana i nie stanowi zagrożenia zdrowotnego.

W 2022 roku w badanych kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpeli i nie stwierdzono zakwitu sinic (*podczas zakwitu sinic niebezpieczeństwo dla zdrowia osób korzystających z kąpeli stanowią produkowane przez nie toksyny. U osób wrażliwych w wyniku kontaktu z toksynami mogą wystąpić podrażnienia i zmiany skórne, np. rumień, wysypka grudkowata, pokrzywka, świąd skóry, zapalenia spojówek*).

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w trakcie sezonu kąpielowego wydaje komunikaty informujące o jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpeli. Komunikaty są zamieszczane na stronie internetowej WSSE w Olsztynie. Dokładne informacje na temat przydatności wody w poszczególnych kąpieliskach na terenie powiatu i województwa można uzyskać we właściwych terenowo Powiatowych Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych oraz z serwisu kąpieliskowego aktualizowanego w każdą środę (*w sezonie kąpielowym*), znajdującego się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego pod adresem: <http://www.gis.gov.pl>

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230) nakłada na zarządzających basenami badanie jakości wody, zgodnie z ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym harmonogramem. W przypadku stwierdzenia przekroczeń parametrów określonych w w/w rozporządzeniu zarządzający podejmuje działania naprawcze oraz przeprowadza powtórne badanie jakości wody potwierdzające spełnienie wymagań, o czym informuje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W powiecie giżyckim w roku 2022 roku pod nadzorem inspekcji sanitarnej znajdowało się 5 basenów kąpielowych krytych. Nadzór sanitarny nad basenami kąpielowymi dotyczył zarówno oceny stanu technicznego obiektu, jak i oceny jakości wody.

W minionym roku prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące jakości wody w basenach:

- Hotel Zamek Ryn (Spa Księżnej Anny - woda z systemu cyrkulacji jacuzzi) – stwierdzono obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (27.01.2022 r. wydano decyzję administracyjną), w wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i umorzono postępowanie.
- Hotel Zamek Ryn (Spa Księżnej Anny, woda z systemu cyrkulacji niecki basenowej) – stwierdzono ponadnormatywną ogólną liczbę mikroorganizmów w 36 °C (31.01.2022r. wydano decyzję administracyjną), w wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i umorzono postępowanie.
- Hotel Zamek Ryn (basen duży) – stwierdzono obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (15.03.2022 r. wydano decyzję administracyjną), w wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i umorzono postępowanie.
- Hotel ST Bruno Giżycko – niewłaściwa jakość wody – basen mały, stwierdzono obecność bakterii z rodzaju *Legionella* (28.11.2022 r. wydano decyzję administracyjną), w wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i umorzono postępowanie.
- AZS COSA Ośrodek w Wilkasach (basen duży, basen mały) – stwierdzono ponadnormatywną mętność (19.10.2022 r, wydano decyzję administracyjną), w wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i umorzono postępowanie
- AZS COSA Ośrodek w Wilkasach (basen duży, basen mały) – stwierdzono ponadnormatywną ogólną liczbę mikroorganizmów w 36 °C (22.11.2022 r, wydano decyzję administracyjną), podjęto działania naprawcze - uzyskano poprawę, zakończono postępowanie 16.01.2022r.
- AZS COSA Ośrodek w Wilkasach (system cyrkulacji) – stwierdzono ponadnormatywną mętność (08.12.2022 r, wydano decyzję administracyjną), podjęto działania naprawcze, uzyskano poprawę, zakończono postępowanie 19.01.2022r.

W 2022 r. prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące jakości wody ciepłej :

- Pływalnia kryta Giżycko - niewłaściwa jakość wody ciepłej użytkowej z pryszniców - stwierdzono bakterie z rodzaju *Legionella*, skażenie wysokie, wyłączono prysznice z użytkowania (03.10.2022 r. wydano decyzję administracyjną), w wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i umorzono postępowanie.
- Hotel Zamek Ryn (Spa Księżnej Anny) – niewłaściwa jakość wody ciepłej użytkowej z pryszniców - stwierdzono bakterie z rodzaju *Legionella*, skażenie wysokie wyłączono prysznice z użytkowania (11.10.2022 r. wydano decyzję administracyjną), w wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i umorzono postępowanie.

- Hotel Zamek Ryn (Zamek Ryn) – niewłaściwa jakość wody ciepłej użytkowej z pryszniców - stwierdzono bakterie z rodzaju Legionella, skażenie średnie (12.10.2022r. wydano decyzję administracyjną), w wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i umorzono postępowanie.

W 2022 r. uzyskano poprawę jakości wody i zakończono postępowanie administracyjne we wszystkich basenach co do których prowadzono postępowanie.

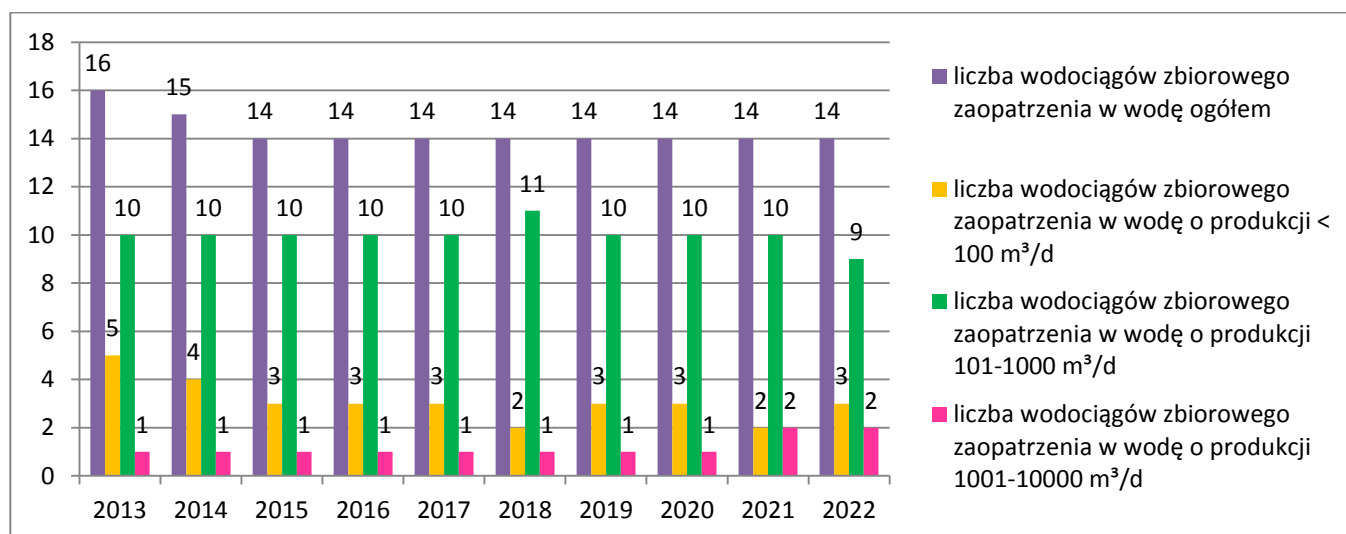
Ocenił w 2022 r. jako nieodpowiadający wymaganiom:
basen na terenie AZS COSA Ośrodek w Wilkasach

Monitoring jakości wody do spożycia

Podstawę zaopatrzenia w wodę do spożycia na terenie powiatu stanowią wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oparte na wodach podziemnych, które pierwotnie nie są zanieczyszczone bakteriologicznie i nie wymagają stałej dezynfekcji wody. Chlorowanie stosuje się tylko w sytuacjach awaryjnych, w razie wtórnego zanieczyszczenia bakteriologicznego i profilaktycznie – po przeprowadzanych remontach i modernizacjach na ujęciach i sieciach wodociągowych. Cechą charakterystyczną wód podziemnych jest wysoka zawartość żelaza, manganu i jonu amonowego oraz związana z tym podwyższona mętność.

W 2022 roku wodę do spożycia 52977 mieszkańcom naszego powiatu dostarczało 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę – zgodnie z ustawą z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U z 2020 r. poz. 2028 z późn zm.). Liczba wszystkich urządzeń wodnych do zaopatrywania w wodę w 2022 roku przedstawiała się następująco:

- wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:
 - a) o wydajności <100 m³/d – 3
 - b) o wydajności 101-1000 m³/d – 9
 - c) o wydajności 1001-10000 m³/d – 2
- inne podmioty zaopatrujące w wodę do spożycia – 7



W 2022 roku liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w stosunku do 2021 roku nie zmieniła się. Około 97,94 % mieszkańców powiatu giżyckiego korzysta z wody wodociągowej, pozostali są zaopatrywani w wodę z ujęć prywatnych.

Gmina	Liczba ludności	Liczba wodociągów publicznych	Liczba ludności zaopatrywanej z wodociągów publicznych	Stopień zwodociągowania terenu w %
miasto Giżycko	26607	1	26607	100,00
miasto i gmina Ryn	5414	1	5311	98,09
gmina Giżycko	8659	4	8656	99,96
gmina Kruklanki	3102	2	3071	99,00
gmina Miłki	3696	2	3398	91,93
gmina Wydminy	6013	4	5934	98,67
Razem	53491	14	52977	97,94

Zgodnie z przepisami prawnymi (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w przypadku przekroczeń parametrów mikrobiologicznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stwierdza warunkową przydatność wody do spożycia bądź brak przydatności wody do spożycia i nakazuje podjęcie przez podmiot działań naprawczych. Jeżeli przekroczenie dopuszczalnych wartości parametrów fizyko - chemicznych nie stwarza zagrożenia dla zdrowia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stwierdza warunkową przydatność wody do spożycia i wydaje decyzję administracyjną określając dopuszczalne wartości parametryczne oraz termin na doprowadzenie jakości wody do właściwego składu. *(zgodnie z powyższym rozporządzeniem i interpretacją Głównego Inspektora Sanitarnego, jeżeli wartości parametrów fizyko - chemicznych nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia, a podjęte działania naprawcze są wystarczające przedsiębiorca ma 30 dni na doprowadzenia wody do właściwej jakości. W uzasadnionych przypadkach po uzyskaniu zgody właściwego państwowego inspektora sanitarnego czas może zostać wydłużony do 60 dni., dopiero w przypadku braku, w w/w terminie, doprowadzenia wody do należytej jakości Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stwierdza warunkową przydatność wody do spożycia określając termin trwania przekroczenia oraz dopuszczalną wartość parametryczną jaką w tym czasie może osiągnąć dany parametr).*

W roku sprawozdawczym prowadzono postępowanie administracyjne dotyczące jakości wody w 2 wodociągach publicznych (skład bakteriologiczny) i 4 wodociągach lokalnych (skład bakteriologiczny).

W 2022 r. wydano 10 decyzji administracyjnych dotyczących jakości wody (bakteriologia) które po uzyskaniu poprawy jakości wody zakończono.

- wodociąg publiczny Brożówka - dnia 04.10.2022 r. wydano decyzję administracyjną - stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia ze względu zanieczyszczenie

mikrobiologiczne wody bakteriami z grupy coli (<10 jtk/100 ml). Podjęto działania naprawcze (chlorowanie sieci, płukanie, ponowne pobranie prób, komunikat). Uzyskano poprawę jakości wody, dnia 10.10.2022 r. - zakończono postępowanie.

- wodociąg publiczny Giżycko (wodociąg publiczny Giżycko zaopatrujący część gminy Giżycko: Gajewo: ul.Suwalska,ul.Kasztanowa, ul.Jarzębinowa, ul.Modrzewiowa,ul.Morelowa, ul.Jaśminowa, ul.Jesionowa, ul.Brzozowa, Sulimy za wyjątkiem numerów: 36, 37, 38, 38A, 39, 39A, 40, 40A, 41, 41E, 42, 42A, 43, 44, 44A, 46,48, 48A, 49, 49A, Kozuchy Wielkie: numery: 59, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 73)
nia 15.09.2022 r. wydano decyzję administracyjną - stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia ze względu zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody bakteriami z grupy coli (<10 jtk/100 ml). Podjęto działania naprawcze (chlorowanie sieci, płukanie, ponowne pobranie prób). Po podjętych działaniach naprawczych stwierdzono nieprawidłowe zmiany ogólnej liczby mikroorganizmów w 22^oC >300, wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność. Podjęto działania naprawcze (płukanie, ponowne pobranie prób). Uzyskano poprawę jakości wody dnia 07.10.2022 r. - zakończono postępowanie.
- wodociąg lokalny będący w użytkowaniu przedsiębiorcy - dnia 30.06.2022 r. wydano decyzję administracyjną - stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia ze względu zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody – nieprawidłowe zmiany ogólna liczba mikroorganizmów w 22^oC >300). Podjęto działania naprawcze (płukanie, ponowne pobranie prób). Uzyskano poprawę jakości wody dnia 12.07.2022 r. - zakończono postępowanie.
- wodociąg lokalny będący w użytkowaniu przedsiębiorcy - dnia 04.07.2022 r. wydano decyzję administracyjną - stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia ze względu zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody – nieprawidłowe zmiany ogólna liczba mikroorganizmów w 22^oC >300. Podjęto działania naprawcze (płukanie, ponowne pobranie prób). Uzyskano poprawę jakości wody dnia 11.08.2022 r. - zakończono postępowanie.
- wodociąg lokalny będący w użytkowaniu przedsiębiorcy - dnia 08.08.2022 r. wydano decyzję administracyjną - stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia ze względu zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody – nieprawidłowe zmiany ogólna liczba mikroorganizmów w 22^oC >300). Podjęto działania naprawcze (płukanie, ponowne pobranie prób). Uzyskano poprawę jakości wody dnia 13.09.2022 r. - zakończono postępowanie.
- wodociąg lokalny będący w użytkowaniu przedsiębiorcy dnia 31.08.2022 r. wydano decyzję administracyjną, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności - stwierdzono brak przydatności wody do spożycia ze względu zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody bakteriami z grupy coli (>10 jtk/100 ml). Podjęto działania naprawcze (chlorowanie sieci, płukanie, ponowne pobranie prób, zastępcze źródło wody - beczkowóz, woda butelkowana, komunikat). Po podjętych działaniach naprawczych stwierdzono bakterie z grupy coli < 10, wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność do spożycia. Podjęto działania naprawcze (chlorowanie sieci, płukanie, ponowne pobranie prób). Po podjętych działaniach naprawczych stwierdzono

nieprawidłowe zmiany ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C >300, wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia. Podjęto działania naprawcze (płukanie, ponowne pobranie prób). Uzyskano poprawę jakości wody dnia 14.09.2022 r. - zakończono postępowanie.

- wodociąg lokalny będący w użytkowaniu przedsiębiorcy - dnia 31.08.2022 r. wydano decyzję administracyjną - stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia ze względu zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody – nieprawidłowe zmiany ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C >300. Podjęto działania naprawcze (płukanie, ponowne pobranie prób). Uzyskano poprawę jakości wody dnia 13.09.2022 r. - zakończono postępowanie.

Wystawiono mandat karny na kwotę 500, 00 zł (dotyczy wodociągu lokalnego będącego w użytkowaniu przedsiębiorcy). Przedsiębiorca pobrał próbkę w ramach KW dnia 13.07.2022, sprawozdania z dnia 27.07.2022r., dostarczono dopiero 29.08.2022 (stwierdzono obecność bakterii gr coli 16 jtk/100 ml, wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia, komunikat o braku przydatności do spożycia), co jest niezgodnie z Rozporządzeniem MZ w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. W związku z powyższym przedsiębiorca został ukarany mandatem karnym).

W 2022 wydano decyzję zezwalającą na warunkowe wprowadzenie do sieci wody częściowo uzdatnionej w związku z modernizacją SUW wodociągu publicznego Ryn - zakończono postępowanie

Zakończono postępowanie z 2021 r. dot. wodociągu lokalnego będącego w użytkowaniu przedsiębiorcy (zawartość manganu).

Zakończono postępowanie z 2021 r. dotyczące warunkowego wprowadzenia do sieci wody częściowo uzdatnionej w związku z modernizacją SUW wodociągu publicznego Orłowo.

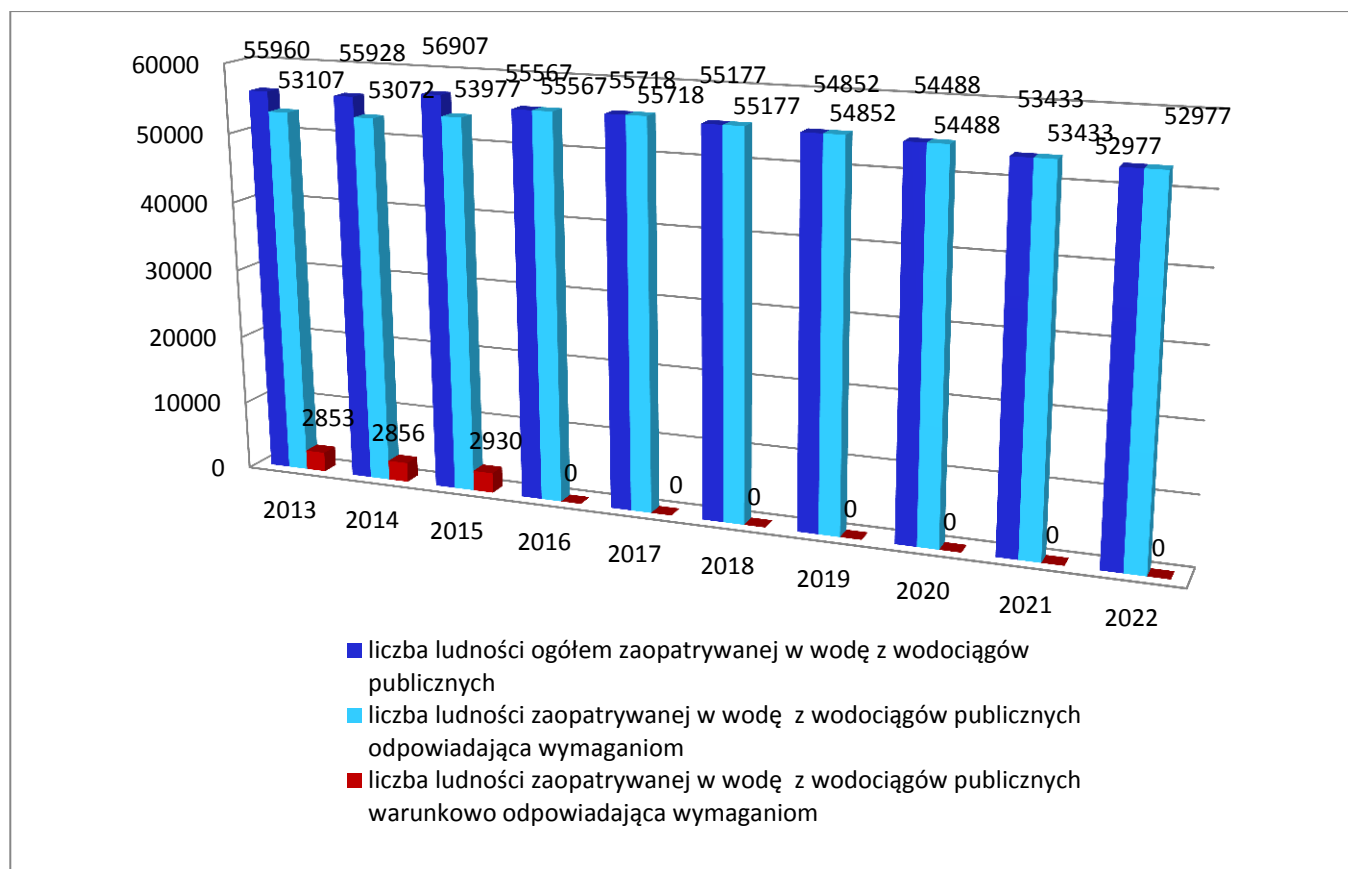
W wodociągu Pamry (stan sanitarno- techniczny Stacji Uzdatniania Wody) prowadzone jest postępowanie, termin 2023 rok

W 2022 roku na skutek działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej uzyskano poprawę jakości wody:

- wodociąg publiczny Giżycko
- wodociąg publiczny Brożówka
- wodociąg lokalny AZS Wilkasy
- wodociąg lokalny Elixir Guty 9
- wodociąg lokalny AWF Piękna Góra
- wodociąg lokalny Wilkasy Wioska Turystyczna

O warunkowej przydatności wody do spożycia decydują w głównej mierze podwyższone wartości żelaza i manganu, które świadczą o niewłaściwie prowadzonym procesie uzdatniania wody. Parametry te nie mają bezpośredniego wpływu na zdrowie ludzi, jednak budzą duże zastrzeżenia konsumentów ze względu na niepożądane zmiany cech organoleptycznych wody – w 2022 roku nie wydawano decyzji stwierdzającej warunkową przydatność wody do spożycia (skład fizyko-chemiczny)

Podsumowując, w 2022 roku 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie naszego powiatu produkuje wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu. Ministra Zdrowia. z 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Z dobrej jakości wody dostarczanej przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia korzysta 52 977 osób.



Higiena Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku

Państwowa Inspekcja Sanitarna w powiecie giżyckim w 2022 roku obejmowała nadzorem 836 obiektów żywnościowo-żywnieniowych oraz 21 miejsc obrotu materiałami i wyrobami kontaktującymi się z żywnością.



Kontrolowała w nich przestrzeganie przepisów określających wymagania sanitarno-higieniczne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas produkcji, magazynowania, transportu i obrotu środkami spożywczymi, materiałami i wyrobami kontaktującymi się z żywnością.

W skontrolowanych **483** nadzorowanych obiektach (co stanowi 56,36% zaewidencjonowanych) przeprowadzono **703** kontroli sanitarnych (w 2021 roku – 716), w tym **83** interwencyjnych (w 2021 roku – 95).

W stosunku do podmiotów naruszających obowiązujące przepisy, w celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-higienicznego i usunięcia nieprawidłowości wydano **108** decyzji administracyjnych. Ponadto wydano **54** decyzji zatwierdzających działalność zakładów i **55** decyzji o wykreśleniu z rejestru PIS (ogółem wydano **217** decyzji, w 2021 - **235**). Za stwierdzone podczas kontroli uchybienia higieniczno-sanitarne nałożono **33** mandaty karne na łączną kwotę **6550 zł** (w 2021 – **43/9800 zł**)
Kierując się analizą ryzyka szczególnym nadzorem obejmowano zakłady, które w latach poprzednich wykazywały zły stan sanitarny oraz te, które produkują wyroby stwarzające największe zagrożenie o dużym znaczeniu populacyjnym, tzn. ciastkarnie, zakłady garmażeryjne i zakłady żywieniowe.

Wśród zagadnień tematycznych realizowanych w 2022 roku dużo uwagi poświęcono m.in.:

- nadzorowi nad warunkami sanitarno-higienicznymi bloków żywienia w placówkach letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży;
- nadzorowi nad obiektami bazy żywieniowej w ośrodkach wczasowo-wypoczynkowych oraz obiektami żywnościowymi przy trasach i w miejscowościach turystycznych w okresie wakacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem żywieniowych obiektów ruchomych/ tymczasowych działających w trakcie okazjonalnych imprez;

Zakłady żywności, żywienia oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był na podstawie jednolitych kryteriów, tzw. arkusza ocen. Ocenę negatywną otrzymują zakłady, w których stwierdzane są odstępstwa od wymagań istotnych dla bezpieczeństwa żywności. W powiecie giżyckim wszystkie zakłady oceniono jako zgodne z wymaganiami.

Nie mniej jednak, w zakładach sektora spożywczego skontrolowanych w 2022 roku odnotowywano nieprawidłowości: m.in.

- w zakładach produkcji żywności:
 - niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń zakładu,
 - zniszczony sprzęt i narzędzia wykorzystywane w procesie produkcji,
- obrotu żywnością:
 - zły stan sanitarny regałów, podłóg, sufitów;
 - artykuły spożywcze przetrzymywane bezpośrednio na posadzce
- żywienia zbiorowego otwartego:
 - surowce, produkty kulinarne poddawane mrożeniu bez właściwego znakowania;
 - niezachowanie właściwej higieny osobistej pracowników mających kontakt z żywnością;
 - w zakładzie przy umywalkach do mycia rąk, brak bieżącej ciepłej wody oraz ręczników jednorazowego użytku;

- powierzchnia chłodnicza niedostosowana do ilości zamówionej masy towarowej
 - brak segregacji asortymentowej przechowywanej żywności w urządzeniach chłodniczych
- w tym małej gastronomii:
- niezachowanie właściwej higieny osobistej pracowników mających kontakt z żywnością;
 - brak segregacji asortymentowej przechowywanej żywności w urządzeniach chłodniczych,
 - w zakładzie przy umywalkach do mycia rąk, brak bieżącej ciepłej wody oraz ręczników jednorazowego użytku.

Właściciele modernizują zakłady w miarę swoich możliwości finansowych i usuwają bieżące niezgodności, a w ramach opracowanych i wdrożonych systemów GHP/GMP zapewniają, by produkowana i wprowadzana do obrotu żywność była bezpieczna dla konsumenta.

Odnotowuje się stale zwiększającą liczbę nowoczesnych urządzeń chłodniczych z automatyczną regulacją, co poprawia warunki przechowywania środków spożywczych łatwo psujących się i umożliwia ich właściwą segregację.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz badań sanitarnych

W powiecie giżyckim od 2004 r. realizowany jest *plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu* tworzony na podstawie *Krajowego planu poboru próbek* na dany rok wskazujący liczbę i kierunki badań próbek żywności w zależności od liczby mieszkańców oraz liczby funkcjonujących obiektów produkcji żywności w powiecie. Niezależnie od ustalonego planu, w przypadku wystąpienia podejrzenia niewłaściwej jakości żywności wprowadzanej do obrotu czy zatruc pokarmowych, również pobierane są próbki.

W 2022 roku zbadano ogółem 183 próbek, w tym:

- 181 próbek żywności (krajowe, z importu, UE)
- 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (z importu)

Badano między innymi:

- mleko i przetwory mleczarskie – 12
- Desery i lody do jedzenia łyżeczką- 21
- wyroby cukiernicze i ciastkarskie – 12
- drób, podroby i produkty drobiarskie - 8
- mięsno, podroby i produkty mięsne – 10
- wyroby garmażeryjne i kulinarne- 15
- ryby i owoce morza – 16
- warzywa (w tym strączkowe) –36
- owoce i ich podstawowe produkty pochodne – 17
- ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne - 15
- środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego - 3

Jakość zdrowotna środków spożywczych

Ocenę jakości zdrowotnej środków spożywczych przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych próbek żywności należących do 19 grup asortymentowych, zarówno produkcji krajowej, jak i z importu, tzn. pochodzących z innych krajów UE oraz z krajów trzecich. Zakres badań obejmował wiele parametrów dotyczących zanieczyszczeń mikrobiologicznych, biologicznych i fizycznych, parametrów fizykochemicznych, cech organoleptycznych i znakowania. Spośród 183 próbek pobranych w 2022 roku zakwestionowano – 2 próbki żywności:

- **1 próbka** - „**Szpinak Baby**” **Prima Natura** – badania wykazały przekroczenie pozostałości pestycydu: Sulfoksaflor (suma izomerów) wynik $0,24 \pm 0,12$ mg/kg (NDP= 0,01 mg/kg);
- **1 próbka** - **Mąka żytnia -Szczepanki Typ 720-** stwierdzono przekroczenie ochratoksyny A
($3,9 \pm 0,7$ µg/kg)

Pozostałe wyniki badań próbek żywności były prawidłowe, zgodne z aktualnymi przepisami prawa żywnościowego.

W odniesieniu do żywności zagrażającej zdrowiu konsumentów podejmowano działania w ramach europejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF). W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku za pośrednictwem Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego: w Olsztynie, Elku, Piszcu otrzymał **34 powiadomień**, celem podjęcia stosownych działań. Wśród otrzymanych powiadomień - **23** stanowiło powiadomienia alarmowe wymagające szybkiego wycofania produktów z obrotu, **11** – informacyjnych . W **19** przypadkach powiadomienia alarmowe dotyczyły żywności, a w **4** - materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.



Powiadomienia alarmowe dotyczyły m.in.:

- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w 25 g w próbkach mięsa drobiowego;
- stwierdzenia przekroczenia ochratoksyny A ($3,9 \pm 0,7$ µg/kg) w produkcie pn. Mąka żytnia - Szczepanki Typ 720;
- stwierdzenia przekroczenia pozostałości pestycydu: Sulfoksaflor (suma izomerów) wynik $0,24 \pm 0,12$ mg/kg (NDP= 0,01 mg/kg) w produkcie pn. Szpinak Baby Prima Natura;
- zanieczyszczenie surowca wykorzystanego do produkcji batonów marki Vitarella, BA! i YEMGO fragmentami szkła;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów: propikonazolu na poziomie $0,025 \pm 0,012$ mg/kg i tlenu fenbutatyny na poziomie $0,17 \pm 0,08$ mg/kg w cytrynach
- stwierdzenia obecności pałeczek Salmonella Dessau w 4 z 5 próbek w produkcie pn. Chili mielone ;

- stwierdzenia migracji ołowiu ($1,5 \pm 0,4$ mg/dm²) w wyrobie pn. Talerz ceramiczny okrągły 19 cm, dekorowany w dwie żyrafy – Ambition Junior;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A ($29,31 \pm 8,79$ µg/kg) w próbce produktu pn. Rodzynki sułtańskie ;
- stwierdzenia przekroczenia NDP dla kadmu (na poziomie $0,142$ mg/kg \pm $0,028$) w produkcie mrożonym pn. „Marchewka Mini Hortex”;
- stwierdzenia metalowego ciała obcego w produkcie pn. ser pleśniowy z mleka koziego pn. Sainte Maure President Chevre;
- stwierdzenia przekroczenia wartości NDP pestycydu o nazwie Fenpropidyna (wynik badania $0,030 \pm 0,015$ mg/kg, NDP: $0,01$ mg/kg) w produkcie pn. „Burak”;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu estrów glicydowych kwasów tłuszczowych wyrażonych jako glicyd (>10000 µg/kg) w produkcie pn. Suplement diety Dr. Max Omega 3 Premium;
- stwierdzenia obecności ciała obcego w produkcie pn.: „Herbatka owocowa z ekstraktem z owoców” po 8 miesiącu, 200 g, Humana;
- stwierdzenia tlenku etylenu (sumy tlenku etylenu i 2-chloroetanolu: 364 mg/kg oraz 365 mg/kg) w produkcie pn. bamboo shoot extract;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu propargitu ($0,044 \pm 0,022$ oraz $0,042 \pm 0,010$ mg/kg) w produkcie pn. „Truskawka mrożona”;
- stwierdzenia niezadeklarowanej obecności alergenu jaj w produkcie pn. „Herbalife Protein bar Vanilla-almond”,

W celu wyeliminowania zagrożeń zgłoszonych w ramach Systemu RASFF, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku na podstawie otrzymywanych list dystrybucyjnych przeprowadził w **41** obiektach żywnościowo - żywieniowych oraz obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością **56** kontroli i uzyskał **36** informacji telefonicznych.

W toku przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów/wyrobów ujętych w powiadomieniach alarmowych.

Jakość żywienia w wybranych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

W 2022 roku przeprowadzono ocenę jakościową **24** jadłospisów w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego (**11** - stołówkach szkolnych, **9** stołówkach przedszkolnych, **3** stołówkach żłobkach, szpitalu – żywienie w systemie cateringowym).

Zastrzeżenia odnotowano w jednym zakładzie (szpital).

Przedłożony jadłospis dekadowy oceniano jako wymagający poprawy:

- zbyt mała porcja mleka - np. 135ml jogurtu naturalnego (nie serwowano zup mlecznych)

- mało urozmaicone posiłki - śniadania i kolacje często się powtarzają (serwowana jest wędlina wieprzowa, drobiowa, serdelki/parówki, pieczywo pszenno-żytnie)
- jadłospis nie uwzględnia produktów zbożowych o różnym stopniu rozdrobnienia i z różnych rodzajów zbóż;
- uwzględnione dodatki warzywne mało urozmaicone, na śniadania i kolacje podawane zazwyczaj są sałaty (rukola, roszponka, sałata masłowa);
- brak owoców surowych;
- w dekadzie serwowano tylko raz rybę.

Z **20** ocenianych jadłospisów w zakresie rozporządzenia MZ z 26 lipca 2016 w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016 r. poz. 1154) wszystkie ułożone zgodnie z wytycznymi zawartymi w w/w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r.

Stwierdzono, iż

- na całodzienne żywienie składają się środki spożywcze pochodzące z różnych grup środków spożywczych;
- posiłki (śniadanie, drugie śniadanie, obiad) zawierają produkty z różnych grup środków spożywczych;
- nie są używane koncentraty spożywcze;
- od poniedziałku do piątku były podawane nie więcej niż dwie porcje potrawy smażonej;
- do smażenia jest używany olej roślinny rafinowany rzepakowy;
- napoje przygotowywane na miejscu zawierają nie więcej niż 10 g cukrów w 250 ml produktu gotowego do spożycia;
- każdego dnia były podawane: co najmniej dwie porcje mleka lub produktów mlecznych, co najmniej jedna porcja z grupy mięso, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych, warzywa lub owoce ,w każdym posiłku, co najmniej jedna porcja produktów zbożowych w śniadaniu, obiedzie
- raz w tygodniu była podawana porcja ryby.

W dalszym ciągu kontynuowano działania mające na celu wdrożenie zaleceń rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.(Dz.U z 2016 r. poz. 1154). W toku przeprowadzanych kontroli, udzielano porad, instruktażu oraz wyjaśnień dotyczących problemowych zagadnień, przekazywano informacje dotyczące adresów stron internetowych promujących zdrowe odżywianie dostosowane do aktualnych przepisów prawnych. W związku z wdrożeniem wymagań określonych w wymienionym rozporządzeniu jakość żywienia systematycznie się poprawia.

Wspólne podejmowano działania z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie Oddział w Giżycku w zakresie nadzoru nad podmiotami prowadzącymi działalność w obszarze produkcji pierwotnej, przeprowadzono ogółem 1 kontrolę.

Z przedstawicielami Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzono wspólnie 2 kontrole sanitarne w hurtowniach spożywczych na terenie Giżycka w związku z zamówieniami artykułów spożywczych na potrzeby jednostek wojskowych.

Środowisko pracy

Higiena Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawuje nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w zakładach pracy, polegający między innymi na ich ocenie, identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, kontroli wyników badań stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz podejmowaniu działań mających na celu minimalizację niekorzystnego wpływu wymienionych czynników na zdrowie pracujących, prowadzi postępowania w sprawie podejrzenia choroby zawodowej. W zakresie działania jest również nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami, produktami biobójczymi, obiektami wytwarzania, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi, sprawowanie nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz środkami zastępczymi.



Tak jak w poprzednich latach, bieżący nadzór nad środowiskiem pracy w 2022 roku związany był z egzekwowaniem od pracodawców obowiązków wynikających z krajowych i wspólnotowych aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w tym głównie: kodeksu pracy, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, rozporządzeń Ministra Zdrowia w sprawie czynników rakotwórczych oraz szkodliwych czynników biologicznych, rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 REACH - w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów, rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP) wprowadzające w UE nowy system klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji chemicznych i mieszanin, ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, ustawy o produktach biobójczych oraz ustawy o produktach kosmetycznych.

Pion higieny pracy sprawował nadzór nad 239 zakładami pracy naszego powiatu, w których zatrudnionych jest 4634 osób. Struktura zakładów, uwzględniająca wielkość zatrudnienia, od wielu lat utrzymuje się na tym samym poziomie:

Procentowa struktura zatrudnienia w zakładach pracy w powiecie giżyckim



Zdecydowana większość zakładów objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (153 zakłady) to firmy małe, zatrudniające do 9 pracowników, 65 firm zatrudnia od 10 do 49 osób, 18 zakładów zatrudnia powyżej 50 pracowników, a tym 3 największe powyżej 250 osób. Są to: Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska, „ES-SYSTEM” Wilkasy i Giżycka Ochrona Zdrowia Sp. z o.o. (szpital).

Główne branże w powiecie giżyckim objęte nadzorem higieny pracy to: drzewno-meblarski (tartaki, zakłady stolarskie), przemysł spożywczy (zakłady produkujące: artykuły mleczarskie, piekarniczo-cukiernicze, mięsno-wędliniarskie), rolny (gospodarstwa rolne, mieszalnie pasz, fermy), gospodarki leśnej, zbierania, przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów, produkcja sprzętu oświetleniowego, produkcja maszyn do obróbki metalu i przyrządów pomiarowych, wyrobów metalowych (piece co, maszyny rolnicze, sita, siatka ogrodzeniowa, konstrukcje i części metalowe) i z tworzyw sztucznych (okna, łodzie, inne drobne wyroby – asortyment w zależności od zamówienia). Wśród zakładów usługowych dominują warsztaty z branży samochodowej, drzewno-stolarskiej oraz ogólnobudowlanej.

W 2022 roku przeprowadzono 100 kontroli (93 kontrole sanitarne /wraz z wizytacjami/ w 69 zakładach, 7 postępowań w sprawie chorób zawodowych). Naruszenie wymogów higieniczno - zdrowotnych stwierdzono w 40% skontrolowanych zakładach.

Łącznie wydano 51 decyzji administracyjnych (w tym 3 dotyczące chorób zawodowych).

Decyzje merytoryczne zawierały 85 nakazów, dotyczących w szczególności:

- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- wyeliminowania bądź ograniczenia do możliwie najniższego poziomu stwierdzone wyniki badań i pomiarów środowiska pracy przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia chwilowego (NDSCh) substancji styrenu na stanowisku pracy,
- zaprzestania udostępniania na rynku produktów biobójczych z powodu braku wymaganego pozwolenia na obrót,
- doprowadzenia do właściwego stanu pomieszczeń pracy, a także zaplecza higieniczno-sanitarnego, jego wyposażenia oraz zapewnienia bieżącej ciepłej wody,

- założenia, uzupełnienia bądź aktualizacji wymaganej dokumentacji (orzeczenia lekarskie, zaświadczenia ze szkoleń bhp pracowników oraz pracodawców, karty oceny ryzyka zawodowego, różnego typu rejestry i dokumenty – w szczególności rejestr prac i rejestr pracowników narażonych na działanie czynnika o działaniu rakotwórczym /pył drewna/),
- zapewnienia możliwości prania odzieży roboczej pracowników.

Ocena środowiska pracy i narażenia zawodowego

W 2022 roku na terenie powiatu giżyckiego znajdowało się 4 zakłady, w których występowało przekroczenie najwyższych dopuszczalnych natężeń/stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia (hałasu, czynników).

W jednym z zakładów wystąpiło przekroczenie chwilowego najwyższego dopuszczalnego stężenia chwilowego (NDSCh) substancji styrenu na stanowisku pracy, postępowanie umorzono ze względu na zaprzestanie wykonywania działalności gospodarczej.

Utrzymujące się powyżej normy poziomu hałasu związane są ze specyfiką prowadzonej działalności, jednak oscylują w możliwie najniższych do osiągnięcia poziomach.

W narażeniu powyżej najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu pracują 64 osoby, co stanowi ok. 1,4 %. To odsetek pracowników w odniesieniu do zatrudnionych we wszystkich zakładach objętych ewidencją. W narażeniu na pyły powyżej NDS pracują 3 osoby.

Czynniki rakotwórcze

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Giżycku aktualnie znajdują się 32 zakłady, w których pracownicy są narażeni bądź mają kontakt z czynnikami rakotwórczymi. Wzrost liczby zakładów w ewidencji został spowodowany poszerzeniem wykazu o nowe procesy technologiczne, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W nadzorowanych zakładach pracy na terenie powiatu giżyckiego występują następujące procesy technologiczne, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, tj.:

- procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych obecnych w sadzy węglowej, smołach i pakach węglowych (zakład kominiarski),
- prace związane z narażeniem na pył drewna,
- prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną- frakcja respirabilna powstająca w trakcie pracy.

Inne czynności, przy których występuje narażenie / kontakt z czynnikami rakotwórczymi są to:

- prace przy wykonywaniu oznaczeń laboratoryjnych w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi jakimi są stosowane substancje i mieszaniny chemiczne
- stosowanie formaldehydu (wykonywanie rozcieńczeń, utrwalanie materiałów tkankowych do badań histopatologicznych)

- lecznictwo i badania diagnostyczne z wykorzystaniem promieniowania jonizującego typu X (rentgenowskie)
- praca osób pozostających w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym (benzen) na stacji benzynowej

Substancje i mieszaniny chemiczne

Nadzór Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i mieszaninach chemicznych, produktach biobójczych oraz nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 prowadzony był bezpośrednio w zakładach pracy i u podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych. Na terenie powiatu nie zewidencjonowano producentów i importerów wprowadzających do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne. Jak wynika z danych kontroli większość podmiotów gospodarczych podlegających przepisom z zakresu substancji chemicznych i ich mieszanin to przedsiębiorcy stosujący w działalności zawodowej substancje i mieszaniny – branża związana z produkcją łodzi, spożywcza, stolarsko-meblarska, produkcja przyrządów pomiarowych, sprzętu oświetleniowego, maszyn do obróbki metalu, działalność usługowa związana z turystyką, sportem.

W roku 2022 przeprowadzono łącznie 45 kontroli w zakresie substancji i mieszanin chemicznych, co stanowi 48% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli. Stwierdzono naruszenie przepisów dotyczących mieszanin chemicznych podczas 5 kontroli. Wydano 4 decyzje administracyjne z nakazami w tym zakresie (uzupełnienie wymaganej dokumentacji, zapewnienie skutecznej wentylacji w pomieszczeniu do przechowywania mieszanin chemicznych).

Produkty biobójcze

Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez PSSE w Giżycku w 2022 roku 31 podmiotów wprowadzało do obrotu produkty biobójcze. Przeprowadzono 4 kontrole, podczas 2 kontroli stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie produktów biobójczych. Dwa podmioty wprowadzały do obrotu produkty biobójcze bez wymaganego pozwolenia. Wydano dwie decyzje administracyjne o wycofaniu produktów biobójczych w trybie natychmiastowym.

Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

Prekursory narkotyków to substancje chemiczne posiadające szereg legalnych zastosowań, są one przedmiotem obrotu na rynkach regionalnych i światowych, ale niektóre z nich mogą zostać wykorzystane do produkcji narkotyków.

Na terenie naszego powiatu w 2022 roku prekursory narkotyków kategorii 3 (aceton) wprowadzało do obrotu 5 podmiotów. Zewidencjonowano 14 podmiotów stosujących prekursory narkotyków kat. 2 i 3 (o dwa więcej niż w roku poprzednim). Przeprowadzono 4 kontrole w tym zakresie. Nie stwierdzono nieprawidłowości podczas kontroli. Nie wydano decyzji administracyjnych w tym zakresie.

KATEGORIA 2
PODKATEGORIA 2A

Substancja	Nazewnictwo NS (jeśli odmienne)	Kod NS ⁽¹⁾	Nr CAS ⁽²⁾
Bezwodnik octowy		2915 24 00	108-24-7

Sole substancji wymienionych w tej kategorii w każdym przypadku, gdy ich istnienie jest możliwe.

PODKATEGORIA 2B

Substancja	Nazewnictwo NS (jeśli odmienne)	Kod NS ⁽¹⁾	Nr CAS ⁽²⁾
Kwas fenylooctowy		2916 34 00	103-82-2
Kwas antranilowy		2922 43 00	118-92-3
Piperydyna		2933 32 00	110-89-4
Nadmanganian potasu		2841 61 00	7722-64-7

KATEGORIA 3

Substancja	Nazewnictwo NS (jeśli odmienne)	Kod NS ⁽¹⁾	Nr CAS ⁽²⁾
Kwas chlorowodorowy	Chlorowodór	2806 10 00	7647-01-0
Kwas siarkowy(VI)		2807 00 10	7664-93-9
Toluen		2902 30 00	108-88-3
Eter etylu	Eter dietylowy	2909 11 00	60-29-7
Aceton		2914 11 00	67-64-1
Keton metylo-etylowy	Butanon	2914 12 00	78-93-3

Sole substancji wymienionych w tej kategorii, niebędące solami kwasu chlorowodorowego i kwasu siarkowego(VI), w każdym przypadku gdy istnienie takich soli jest możliwe.

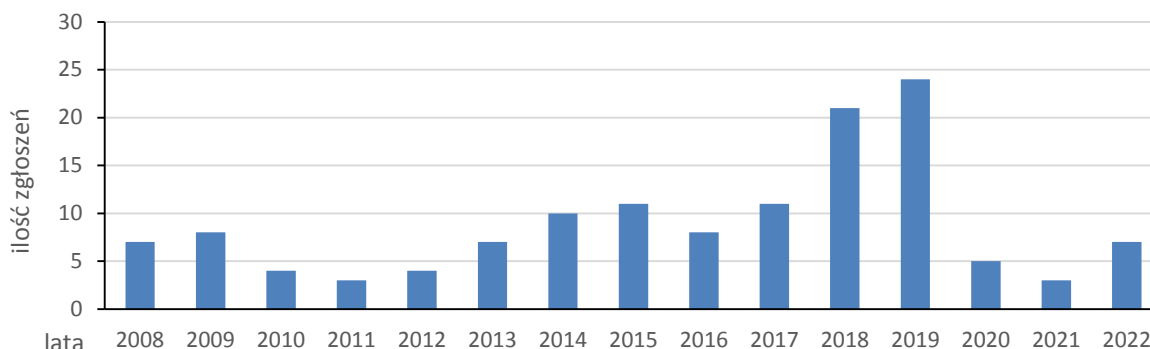
Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W powiecie żyzyckim narażenie pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne występuje w 93 zakładach, co stanowi ok. 38% wszystkich zakładów będących w ewidencji. W 2022 roku skontrolowano 27 zakładów, w których ogółem narażonych było na szkodliwe czynniki biologiczne 1139 osób. Przeprowadzono 29 kontroli w tym zakresie. Stwierdzono nieprawidłowości podczas 3 kontroli. Wydano 3 decyzje administracyjne w tym zakresie.

Choroby zawodowe

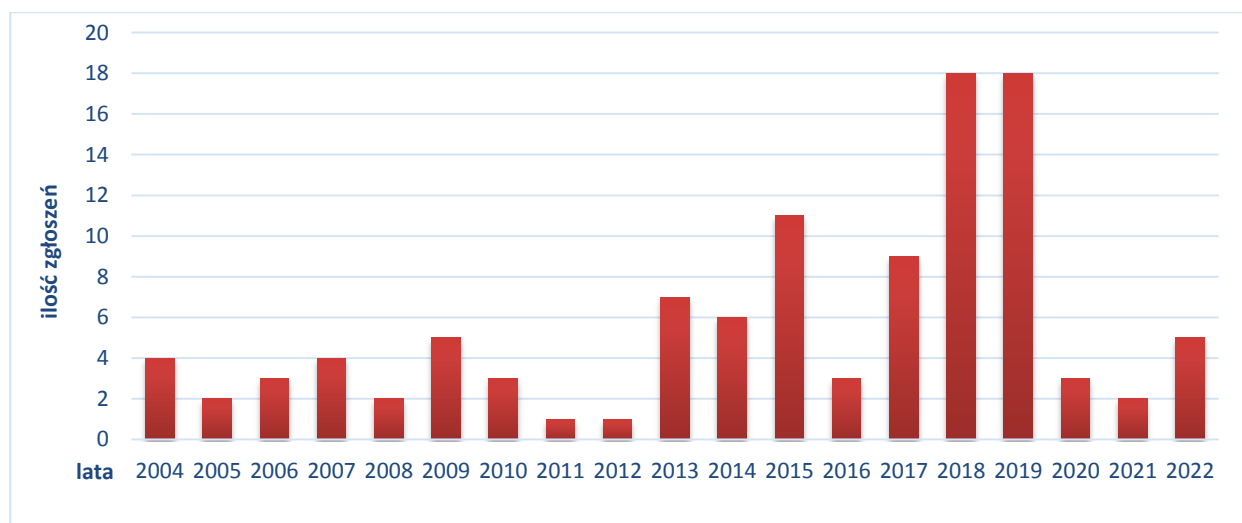
W 2022 roku wpłynęło 7 zgłoszeń podejrzeń choroby zawodowej. Porównując z rokiem 2021 nastąpił delikatny wzrost zgłoszeń. W latach 2018-2019 było ponad 3 razy więcej zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej niż w 2022 roku.

Liczba zgłoszeń podejrzeń choroby zawodowej w latach 2008-2022



W 2022 roku wydano 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową (dwie dotyczyły boreliozy, 1 dotyczyła zespołu cieśni w obrębie nadgarstka).

Ilość zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej spowodowanych ukąszeniem przez kleszcze wzrosła w porównaniu z rokiem 2021, w roku 2022 było ich 5: (2 dotyczyły rolników, jedno zgłoszenie dotyczyło operatora maszyn leśnych, kolejne leśnika, a następne dotyczyło robotnika/dozorcy, operatora koparko-ładowarki), obrazuje to poniższy wykres:



Nadmienić jednak trzeba, iż ilość zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej spowodowanych ukąszeniem przez kleszcze utrzymuje się w dalszym ciągu na dość wysokim poziomie (70% - 2022 r., 66% w 2021 r.) w odniesieniu do ogólnej liczby zgłoszeń w danym roku. Przybywa różnorodności w związku ze stanowiskami pracy, gdzie występuje narażenie na ukąszenie przez kleszcze.

Produkty kosmetyczne

Od 2021 r. przejęto nadzór na kosmetykami. W 2022 roku skontrolowano 4 obiekty będące pod nadzorem w zakresie obrotu kosmetykami (2 kontrole planowane, 2 kontrole interwencyjne). Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne w związku z informacją o notyfikacji z systemu RAPEX dotyczące produktów kosmetycznych, zawierające w swoim składzie karboksyaldehyd hydroksyizoheksylo-3-cykloheksen (HICC lub Lyril) oraz Butylphenyl Methylpropional, które wg załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 dot. produktów kosmetycznych są substancjami zabronionymi. Nie stwierdzono w obrocie w/w produktów.

W 2022 r. nie skontrolowano zakładów produkujących i/lub konfekcjonujących produkty kosmetyczne (ze względu, iż nie stwierdzono na terenie w/w obiektów). Nie wydano decyzji administracyjnych w tym zakresie.

Higiena dzieci i młodzieży



Pion Higieny Dzieci i Młodzieży Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w roku 2022 sprawował nadzór nad 58 stałymi zakładami nauczania i wychowania oraz zajmował się zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu podczas wypoczynku zimowego i letniego. W elektronicznej bazie danych Ministerstwa Edukacji Narodowej na terenie powiatu giżyckiego zarejestrowano ogółem 256 turnusów wypoczynkowych (w roku 2021 było – 213). Większość z nich (209) zorganizowano w trakcie letnich wakacji, pozostałe turnusy (47) odbyły się w trakcie ferii zimowych.

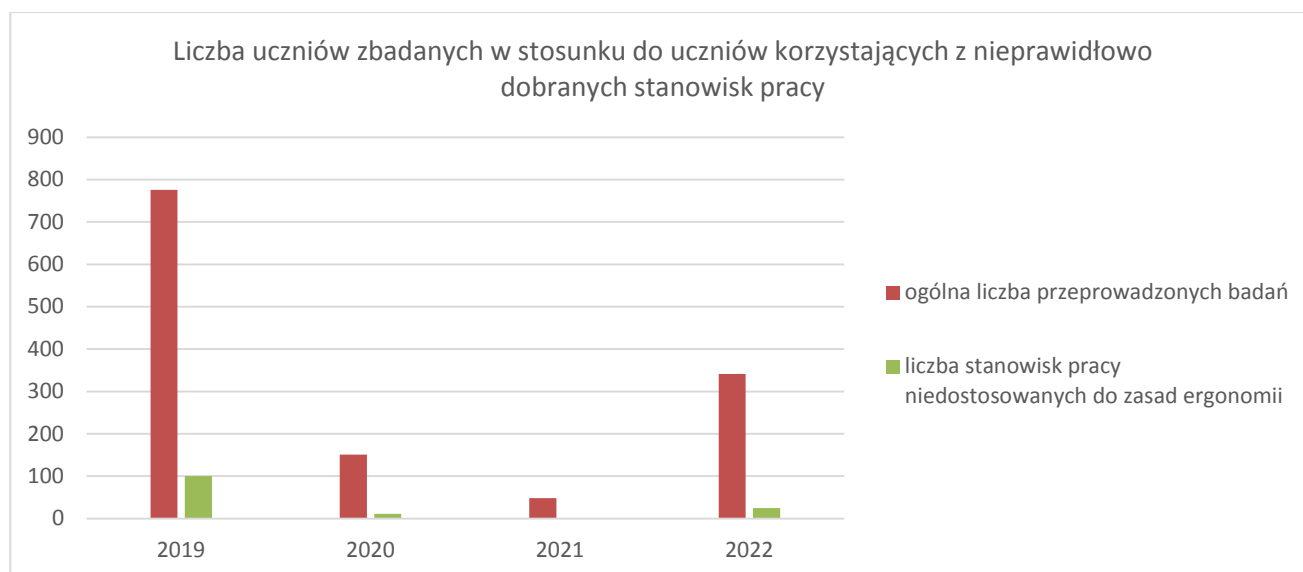
W nadzorowanych obiektach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania dotyczące higieny procesu nauczania oraz higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych i ośrodkach wypoczynku. W trakcie całego roku 2022 w zakładach nauczania i wychowania oraz placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży pracownicy higieny dzieci i młodzieży przeprowadzili ogółem 184 kontrole sanitarnych. W tym okresie wydano 23 decyzji administracyjnych, wystawiono 16 decyzji płatniczych na kwotę 703 zł, 1 upomnienie, 1 tytuł wykonawczy, nałożono 1 mandat na kwotę 200zł w placówce wypoczynku. Wydano 31 pozytywnych opinii sanitarnych dotyczących przejścia w tryb nauczania zdalnego w podległych placówkach. Dyrektorzy szkół i przedszkoli zwracali się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku o wydanie takich opinii w związku z sytuacją epidemiologiczną w placówkach gdzie stwierdzono zachorowania na COVID 19 i koniecznością odbycia kwarantanny u osób z bezpośredniego kontaktu. (dotyczy to pierwszego kwartału roku). W związku z ograniczeniami funkcjonowania szkół, z uwagi na przejście w tryb nauczania zdalnego wystąpiły trudności w I kw. w przeprowadzaniu kontroli sanitarnych.

Stan sanitarny placówek oświatowo-wychowawczych zlokalizowanych na terenie powiatu giżyckiego należy ocenić jako dobry. Wszystkie zakłady nauczania i wychowania posiadają instalację wodociągową i dostęp do kanalizacji lub posiadają szambo.

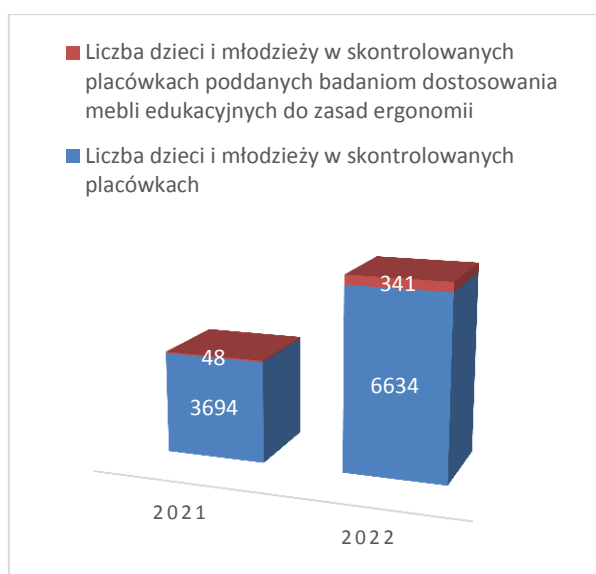
W 2022 roku dokonano sprawdzenia 341 stanowisk pracy dzieci w wieku przedszkolnym i dostosowania mebli do zasad ergonomii w sześciu niepublicznych przedszkolach na terenie miasta Giżycka i Krukłanek. Stwierdzono 25 stanowisk w 3 oddziałach nieprawidłowo dobranych do wzrostu dzieci. Badaniom dotyczącym dostosowania mebli do zasad ergonomii poddano 30% dzieci uczęszczających do przedszkoli w skontrolowanych placówkach. Z przeprowadzonych badań wynika, iż tylko 7% badanych dzieci korzystała z nieprawidłowo dobranych do swojego wzrostu stolików i krzesełek. Po przeprowadzeniu badań w większości placówek była możliwość poprawy tego stanu: zmiany ustawienia stolików i krzesełek oraz dopasowania do wzrostu.

W 2022 r. sytuacja epidemiologiczna zmieniła się względem roku 2021, co wpłynęło na przeprowadzenie większej ilości badań dostosowania umeblowania do zasad ergonomii w placówkach (w roku 2021 zbadano tylko 48 stanowisk).

Prawidłowe stanowisko pracy (tj. stolik i krzesło), które jest właściwie ze sobą zestawione zapobiega powstawaniu wad postawy lub pogłębianiu już istniejących, a także zapewnia młodemu organizmowi komfortowe warunki w procesie uczenia się.



Poniższy wykres przedstawia przeprowadzone badania dostosowania umeblowania do zasad ergonomii wśród dzieci w skontrolowanych przedszkolach.



Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Podstawą zachowania należytych warunków sanitarnych we wszystkich placówkach jest zapewnienie dzieciom i młodzieży prawidłowych warunków utrzymania higieny osobistej. W związku z powoli wygasającą pandemią COVID 19, w trakcie przeprowadzanych kontroli nadal zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie wytycznych przeciwepidemicznych wydawanych przez Ministra Zdrowia, Ministra Edukacji Narodowej i Głównego Inspektora Sanitarnego. Wytyczne dotyczyły organizacji zajęć w placówkach, higieny czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń i powierzchni, a także postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia lub zachorowania wśród personelu i dzieci.

Nadzór nad sezonowym wypoczynkiem dzieci i młodzieży

Na terenie powiatu giżyckiego, w okresie zimy i lata w dniach wolnych od nauki organizowano wypoczynek dla dzieci i młodzieży szkolnej. W okresie ferii zimowych zgłoszono 47 turnusów wypoczynku. W okresie letnich wakacji w elektronicznej bazie wypoczynku zarejestrowano 209 turnusów wypoczynkowych. Ogółem z wypoczynku zimowego i letniego, zorganizowanego w naszym powiecie w roku 2022 skorzystało 5713 dzieci i młodzieży. (w 2021 r. było – 3795). Wypoczynek zimowy organizowany był w warunkach obostrzeń epidemicznych, w związku z trwającą jeszcze pandemią COVID – 19. W nadzorowanych placówkach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa przeciwepidemicznego zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji Narodowej, które miały na celu wprowadzenie dodatkowych zabezpieczeń zmniejszających ryzyko zakażenia. Obostrzenie epidemiologiczne obligowały także organizatorów wypoczynku do wprowadzenia procedur postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia lub zachorowania wśród kadry i uczestników. W trakcie trwania ferii zimowych pracownicy pionu higieny dzieci i młodzieży skontrolowali 31 turnusów z 47 zgłoszonych do bazy Kuratorium Oświaty.

Obiekty w których odbywał się wypoczynek przygotowano prawidłowo, a organizatorzy zadbali o właściwe warunki sanitarne. Akcja zimowa przebiegała spokojnie i bez skarg rodziców.

Podczas wakacji skontrolowano 77 turnusów letniego wypoczynku, przeprowadzając ogółem 80 kontroli sanitarnych (w tym 2 sprawdzające i 1 interwencyjna).

W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego przez pracowników pionu higieny dzieci i młodzieży nie stwierdzono złych warunków sanitarno-higienicznych bazy noclegowej.

Poprawa stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania

W wyniku prowadzonego nadzoru przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku z początkiem roku (głównie w I kwartale), w placówkach nauczania i wychowania w dalszym ciągu obowiązywały zasady bezpieczeństwa przeciwepidemicznego (zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji Narodowej). Dotyczyły one organizacji zajęć, czyszczenia, dezynfekcji pomieszczeń i powierzchni w przypadku podejrzenia zakażenia wśród uczniów lub pracowników szkoły oraz przestrzegania procedur zapobiegania i rozprzestrzeniania się zakażeń. Placówki zaopatrzone były w wystarczające ilości środków do dezynfekcji rąk, sprzętu i powierzchni. W placówkach nadal przestrzegane były zasady wprowadzonego reżimu sanitarnego - przed wejściem do obiektu dezynfekcja rąk w zainstalowanych w większości placówek stacjach do dezynfekcji rąk.

Działania pionu Dzieci i Młodzieży w roku 2022 w dalszym ciągu ukierunkowane były na zapewnieniu bezpieczeństwa przeciwepidemicznego w placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych, jak również bezpieczeństwa wypoczynku organizowanego zimą i latem.

Zwalczanie chorób zakaźnych i szczepienia ochronne



W przypadku większości chorób zakaźnych sytuacja epidemiologiczna w powiecie giżyckim systematycznie się poprawia. Podobnie jak w latach ubiegłych, nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, błonicę, wściekliznę u ludzi, poliomyelitis.

Na podstawie zgłoszeń lekarskich zarejestrowano w 2022 roku w naszym powiecie 4419 zachorowań lub podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia (w 2021 roku – 5192), z tego hospitalizowanych były 330 osób. Pracownicy sekcji epidemiologii w 2022 roku

przeprowadzili 6895 kontroli w tym: 6741 dochodzeń epidemiologicznych, dotyczących opracowań chorób zakaźnych i 132 kontrole sanitarne w placówkach prowadzących działalność leczniczą oraz 22 kontrole punktów szczepień.

Rok 2022 to rok trwającej pandemii oraz stanu zagrożenia epidemicznego koronawirusem. Epidemia została ogłoszona 11.03.2020 r. po tym, jak pod koniec 2019 roku z Chin na cały świat rozprzestrzenił się wirus SARS-CoV-2, powodujący groźną, zakaźną chorobę COVID-19. Do Polski wirus ten dotarł na początku 2020 r., pierwsze zakażenie potwierdzono 4.03.2020 r. u pacjenta w Zielonej Górze. W powiecie giżyckim pierwszy przypadek zachorowania na COVID-19 odnotowano 20.03.2020r.

Potwierdzone przypadki zakażeń SARS-CoV-2 odnotowane w 2022 roku:

- Polska – **234310** (w 2021 r. – 2828380)
- Województwo Warmińsko-Mazurskie - 86018 (2021 r. – 113427)
- Powiat Giżycki – **2885** (w 2021 r. – 4879)

Na terenie powiatu giżyckiego w 2022 roku zarejestrowano 13 ogniska zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (w 2021 r. – 23 ogniska).

Zatrucia pokarmowe

W powiecie giżyckim dominującym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zatruc pokarmowych są odzwierzęce typy pałeczek *Salmonella*, wśród których dominuje *Salmonella enteritidis*. W 2022 roku wskaźnik zapadalności (*liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców*), wynosił 31,25. Zgłoszono 17 przypadków zakażeń pałeczką *Salmonella* (w 2021 – 13 zachorowań).

W 2022 r. nie odnotowano ognisk zatrucia pokarmowego (w 2021 r. odnotowano 2 ogniska).

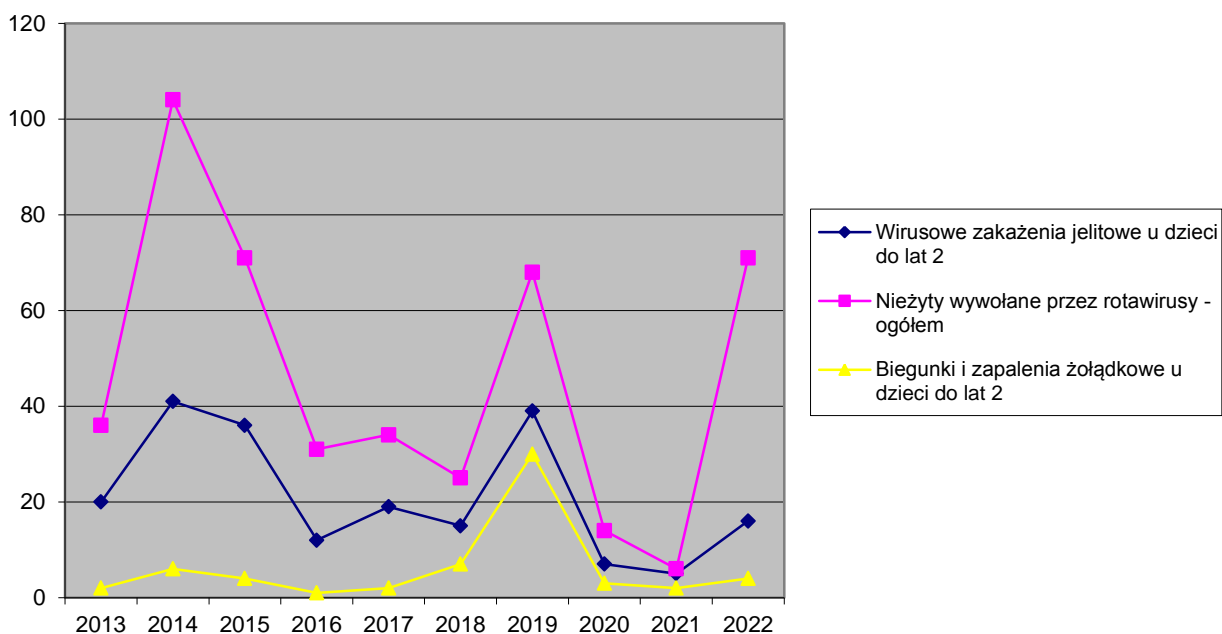
Wskaźniki zapadalności (*liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców*) na salmonellozę w latach 2013-2022 w kraju, województwie i powiecie:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Polska	19,6	21,8	22,4	26,1	26,04	25,95	25,92	13,73	21,56	17,15
Województwo	35,1	25,4	23,8	18,4	23,2	19,46	19,59	15,8	20,13	17,2
Powiat giżycki	6,9	14,0	10,4	13,9	22,8	10,7	47,97	28,34	23,02	31,25

Biegunki u dzieci do lat dwóch

Liczba biegunek u dzieci do lat dwóch wywołana przez biologiczne czynniki chorobotwórcze przedstawia się w naszym powiecie w sposób następujący:

Zachorowania w powiecie giżyckim w latach 2013- 2022



Przyczyną największej liczby zachorowań wśród dzieci do lat dwóch w naszym powiecie były nieżyty wywołane przez rotawirusy, a także wirusowe zakażenia jelitowe. W 2022 roku zarejestrowano 71 zachorowań na nieżyty wywołane przez rotawirusy, 16 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe oraz 4 przypadki biegunek i zapalenia żołądkowego – jelitowych.

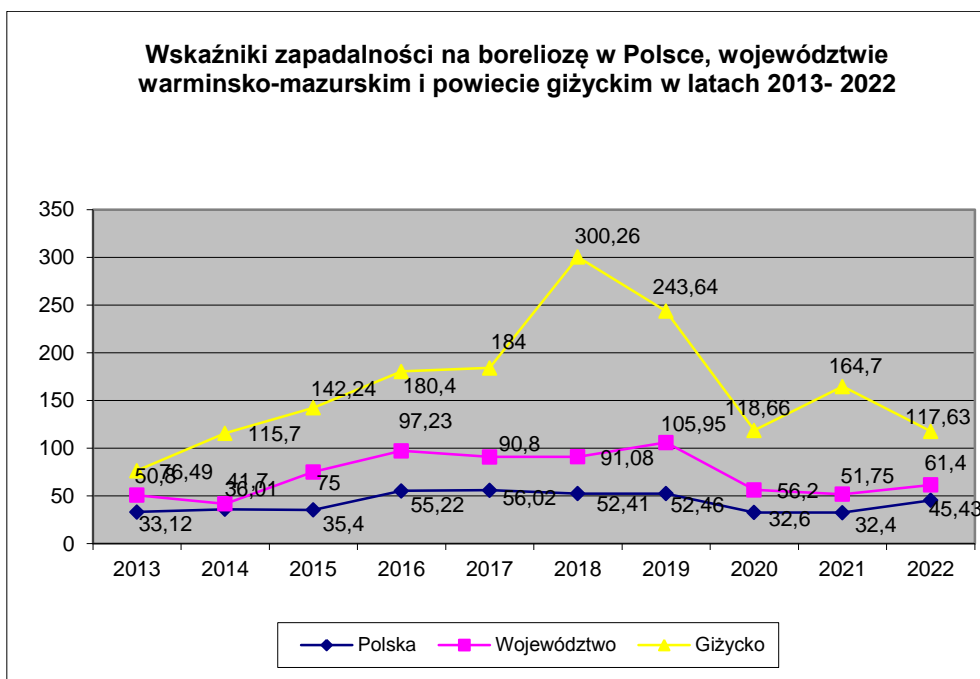
Choroby przenoszone przez kleszcze

Problemem naszego powiatu, z uwagi na endemiczne występowanie zakażonych kleszczy są wysokie (prawie sześciokrotnie wyższe niż w kraju i ponad trzykrotnie wyższe niż w województwie) współczynniki zapadalności na boreliozę, 64 zgłoszonych przypadków zachorowania, (w 2021 roku – 92) i kleszczowe zapalenie mózgu: 5 zgłoszonych przypadków (w 2021 r. - 3).

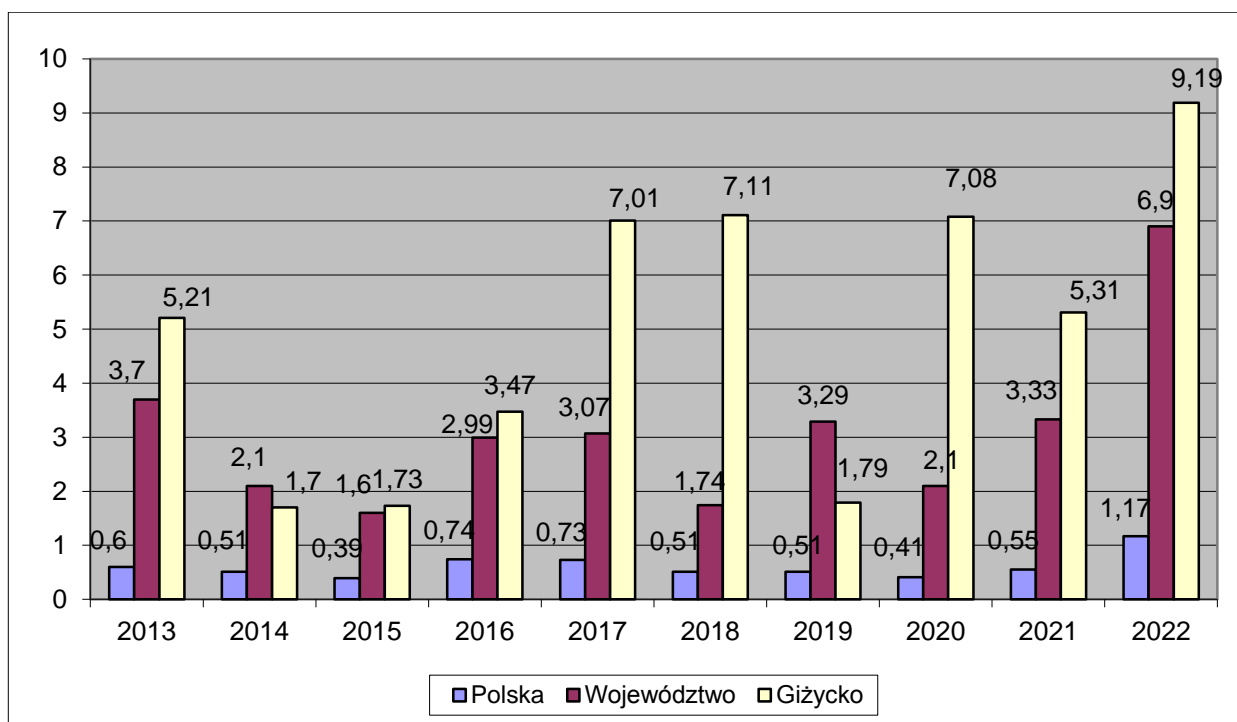
W 2022 roku nieobowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu poddało się w powiecie giżyckim 144 osoby. Odnotowano nieznaczny spadek liczby szczepień w stosunku do roku poprzedniego (w 2021 roku szczepieniu poddały się 174 osoby).

Lata	Ilość osób zaszczepionych
2013	94
2014	173
2015	143
2016	166
2017	155
2018	188
2019	248
2020	206
2021	174
2022	144

Wskaźniki zapadalności na boreliozę w Polsce, województwie warmińsko-mazurskim i powiecie giżyckim w latach 2013 - 2022

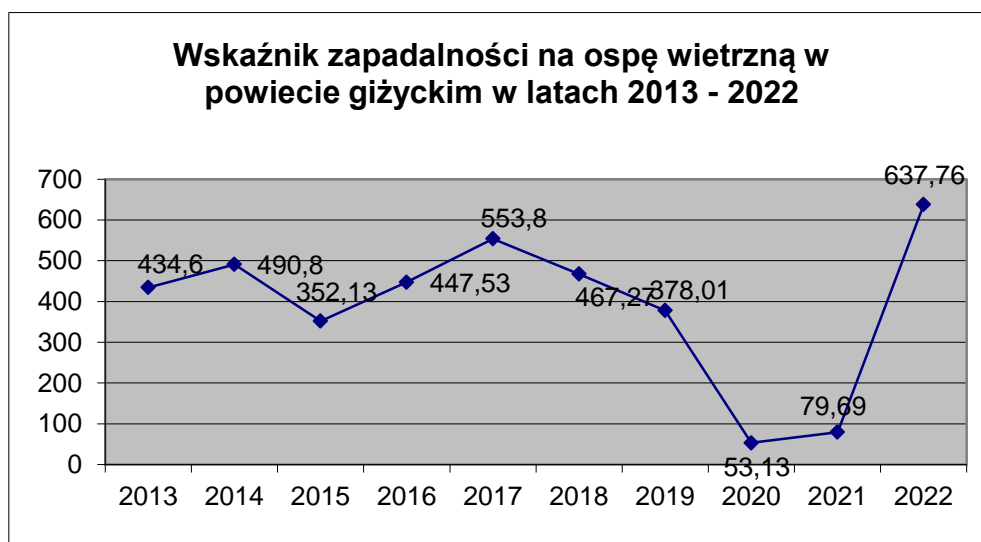


Wskaźniki zapadalności na wirusowe zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze w Polsce, województwie warmińsko-mazurskim i powiecie giżyckim w latach 2013 - 2022



Ospa wietrzna

W 2022 roku odnotowano znaczny wzrost liczby zachorowań na ospę wietrzną (z 45 w 2021 roku do 347 przypadków w 2022 roku), co przedstawia poniższy wykres:



Pokąsania i kontakty osób ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę

Wśród ogólnej liczby pokąsań i kontaktu osób ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę w ubiegłym roku nastąpił wzrost odsetek podjętych szczepień przeciwko wściekliznie. Większość tych osób została zakwalifikowana przez lekarzy do szczepień w wyniku pokąsania przez bezpieczne psy i koty.

Lata	Pokąsania ogółem	Ilość osób poddanych szczepieniom p/wścieklicznie	Odsetek osób zaszczepionych
2013	90	20	22,2%
2014	112	33	29,5%
2015	83	18	21,7%
2016	84	10	11,9%
2017	67	28	41,8%
2018	79	17	21,5%
2019	75	30	40%
2020	72	19	26,4%
2021	76	23	30,26%
2022	72	24	33,33%

Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, B i C

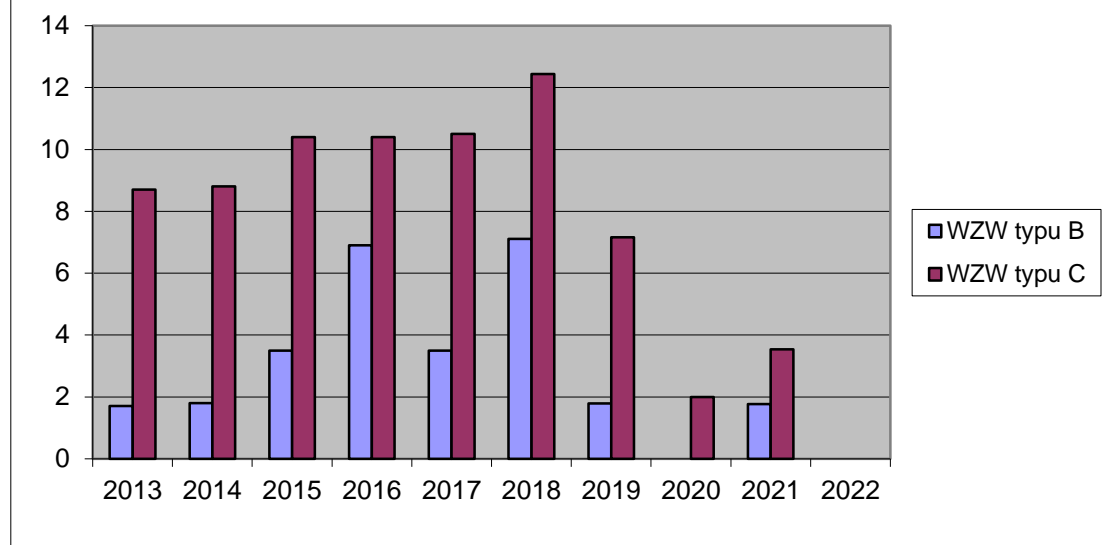
Od kilku lat nie zarejestrowano w powiecie giżyckim zachorowań na WZW typu A (pokarmowe).

W 2022 r. – nie odnotowano zachorowań na WZW typu B (w 2021 r. – 1 zachorowanie) oraz nie odnotowano zachorowań na WZW typ C (w 2021 r. – 2 zachorowania).

Wskaźniki zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby w powiecie giżyckim w latach 2013 - 2022

Lata	WZW typu A	WZW typu B	WZW typu C
2013	0	1,7	8,7
2014	0	1,8	8,8
2015	0	3,5	10,4
2016	0	6,9	10,4
2017	0	3,5	10,5
2018	0	7,1	12,4
2019	0	1,79	7,16
2020	0	0	3,54
2021	0	1,77	3,54
2022	0	0	0

Wskaźniki zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typ B i typu C w powiecie giżyckim w latach 2013-2022



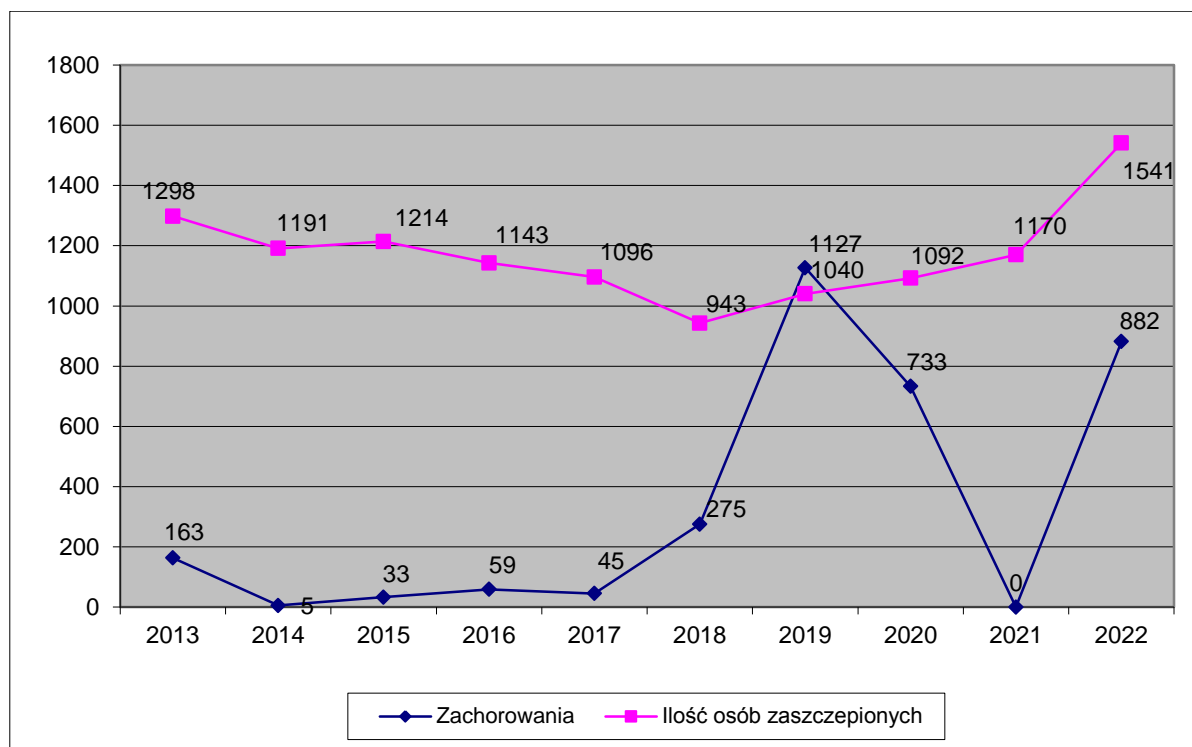
Grypa

W 2022 roku w powiecie giżyckim zgłoszono 882 przypadki podejrzenia zachorowań na grypę, z czego 23 zachorowania potwierdzono badaniami (w 2021 r. nie zgłoszono przez lekarzy przypadków podejrzenia zachorowań na grypę).

Zgłaszane przez lekarzy zachorowania na grype w powiecie giżyckim w latach 2013 - 2022



Poniższy wykres przedstawia ilość wykonanych szczepień przeciw grypie, w stosunku do zachorowań na grypę i infekcje grypopochodne w naszym powiecie w latach 2013-2022



Od 2014 roku inspekcja sanitarna prowadzi rejestry nowo wykrytych zachorowań na gruźlicę, HIV i AIDS oraz prowadzi rejestry zachorowań na choroby weneryczne, na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez placówki ochrony zdrowia.

Nowo wykryte zachorowania na gruźlicę, HIV, AIDS, kiłę i rzeżączkę w kraju, województwie i powiecie giżyckim w latach 2014 - 2022

	Kraj									Województwo									Powiat								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gruźlica	6936	6453	6644	5787	12,2	bd.	bd.	bd.	bd.	164	127	157	132	123	142	89	76	84	8	4	4	2	1	4	0	2	3
HIV	1151	1416	1459	1485	1304	1763	934	1341	2380	23	29	27	30	40	38	18	19	42	3	0	1	1	2	1	1	2	1
AIDS	154	139	116	116	121	126	43	59	131	6	11	9	10	12	6	4	3	6	0	3	1	0	2	1	1	0	1
Kiła	1208	1332	1593	1567	1198	1631	722	1132	1990	45	43	58	39	19	18	12	28	26	4	2	2	5	3	0	3	3	1
Rzeżączka	455	430	390	311	246	524	250	283	601	13	18	7	5	5	5	2	3	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik zapadalności na gruźlicę, HIV, AIDS, kiłę i rzeżączkę w kraju, województwie i powiecie giżyckim w latach 2014 – 2022

	Kraj										Województwo										Powiat									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022			
Gruźlica	18,0	16,7	17,3	15,1	bd	13,7	12,2	bd	bd	1,3	8,8	0,4	7,0	8,6	10,2	6,3	5,4	6,13	14,0	6,9	6,9	3,5	1,8	7,16	0	3,54	5,51			
HIV	3,0	3,7	3,8	3,9	3,4	4,59	2,43	3,5	6,24	1,6	2,0	1,9	2,1	2,8	2,66	1,3	1,3	3,1	5,3	0	1,7	1,8	3,6	1,79	1,77	3,54	1,84			
AIDS	0,4	0,4	0,3	0,3	0,31	0,33	0,11	0,15	0,34	0,4	0,8	0,6	0,7	0,84	0,42	0,3	0,2	0,4	0	5,2	1,7	0	3,55	1,79	1,77	0	1,84			
Kiła	3,1	3,5	4,1	4,1	3,12	8,0	3,49	5,18	5,21	3,1	3,0	4,0	2,7	bd	1,26	0,84	2	1,9	7,1	3,5	3,5	8,8	5,33	0	5,31	5,31	1,84			
Rzeżączka	1,2	1,1	1,0	0,8	0,64	1,37	0,65	0,74	1,57	0,9	1,2	0,5	0,3	0,35	0,35	0,14	0,2	0,1	0	1,7	0	0	0	0	0	0	0			

Stan sanitarno-techniczny placówek służby zdrowia

W 2021 roku inspekcja sanitarna w powiecie objęła nadzorem 132 obiekty świadczące usługi lecznicze, w tym 69 praktyki zawodowe. Przeprowadzono 132 kontrole sanitarne. Mandatów karnych nie nałożono.

Stan sanitarno-techniczny placówek świadczących usługi zdrowotne jest zadawalający i systematycznie się poprawia. Podmioty lecznicze i praktyki zawodowe są systematycznie modernizowane i wyposażane w brakujący sprzęt medyczny i urządzenia, dostosowując je do obowiązujących przepisów.

Szczepienia ochronne



Sekcja epidemiologii ds. szczepień ochronnych Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Giżycku nadzoruje oraz koordynuje wykonanie w powiecie giżyckim rządowego programu uodpornienia wrażliwych populacji (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia dotyczącego Programu Szczepień Ochronnych) w 12 placówkach służby zdrowia.

W 2022 roku realizacja programu obowiązkowego uodpornienia populacji do 19 roku życia w powiecie giżyckim wynosiła:

- szczepienia pierwotne przeciwko *blonicy, tężcowi i krztuścowi w pierwszym roku życia* - wykonano w 54,76 % (wymagane >55%)
- przeciwko *odrze, śwince i różyczce* w drugim roku życia - wykonano w 95,15 % (wymagane >95%)
- szczepienia przeciwko *blonicy, tężcowi i krztuścowi w szóstym roku życia* - wykonano w 93,0%

- przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 r.ż. roku życia - wykonano w 94,55 %
- przeciwko odrze, śwince i różyczce w 10 r.ż. roku życia - wykonano w 100 %
- przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 14 r.ż. roku życia - wykonano w 95,7 %
- przeciwko błonicy, tężcowi w 19 r.ż. roku życia - wykonano w 92,61 %

Dodatkowo w ramach szczepień obowiązkowych osób narażonych uodporniono:

- przeciwko ospie wietrznej 27 dzieci uczęszczających do żłobków i klubików dziecięcych;
- przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B - 10 osób dorosłych.

W powiecie giżyckim cały personel wykonujący szczepienia ochronne (pielęgniarki i położne) posiada wymagane rozporządzeniem Ministra Zdrowia kursy specjalistyczne ze szczepień ochronnych.

Sekcja Szczepień prowadzi również:

- nadzór i kontrolę realizacji obowiązkowych oraz zalecanych szczepień ochronnych (Program Szczepień Ochronnych) w punktach szczepień na terenie powiatu, w tym nadzór nad realizacją Wojewódzkiego Terminarza Szczepień
- sporządzanie powiatowego zamówienia na szczepionki oraz ich dystrybucję do terenowych punktów szczepień, prowadzenie elektronicznej formy nadzoru nad dystrybucją szczepionek
- sporządzanie raportów związanych z działalnością sekcji
- monitorowanie niepożądanych odczynów poszczepiennych - w 2022 roku zgłoszono 1 odczyn poszczepienny o charakterze poważnym po szczepieniu p/covid-19
- nadzór nad bezpieczeństwem przechowywania preparatów szczepionkowych -szczepionki magazynowane są w dwóch urządzeniach chłodniczych, wyposażonych w ciągły system monitorowania temperatury i wilgotności PCT-2A z powiadamianiem alarmowym. Powiadamianie o przekroczeniu bezpiecznego zakresu temperatur oraz o przerwach w dopływie prądu odbywa się poprzez wiadomości SMS wysyłane do pracownika sanepidu
- sporządzanie rocznego sprawozdania o osobach uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych
- zastosowanie procedur administracyjnych w celu egzekwowania wykonania szczepień przez opiekunów prawnych (rodziców) uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych u małoletnich dzieci oraz prowadzenie rejestrów tych działań.

Powyżej średniej krajowej zrealizowane zostało również w naszym powiecie w 2022 roku wykonanie *szczepień nieobowiązkowych, ale zalecanych (nie finansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia)*. Zaszczepiono 2202 osób (w 2021 roku – 1805), z czego:

- p/ grypie – 1541 osób (w 2021 r. – 1170)
(wiek 0 - 4)- 11 osób, (wiek 5-14)- 42 osoby, (wiek 15-64)- 381 osób,(wiek ≥65)– 1107 osób
- p/ wzw B – 264 osób (w 2021 r. – 228)

- p/ wzw A – 34 osoby (w 2021 r. – 34)
- p/ Kleszczowemu Zapaleniu Mózgu – 144 osób (w tym 27 pracowników z Nadleśnictwa), (w 2021 r. – 174 osób)
- p/ meningokokom – 30 osób (w 2021 r. – 42)
- p/ ospie wietrznej – 44 osób (w 2021 r. – 44); 347 przypadków zachorowań w 2022 rok
- p/ durowi brzuszemu – 52 osób (w 2021 r. – 30)
- p/ zakażeniom wirusem brodawczaka – 24 dziewcząt/kobiet i 2 chłopców (w 2021 r. – 9 dziewcząt)
- p/ pneumokokom – 67 osób dorosłych (w 2021 r. - 74)

Ponadto, ze wskazań indywidualnych , uodporniono w 2022 roku 721 osób narażonych na zakażenie tężcem.

Bardzo dobre wykonanie masowych szczepień populacji do 19 roku życia przeciw chorobom zakaźnym pozwoliło utrzymać tzw. zbiorowiskową odporność społeczności powiatu. Efektem takich działań jest wzrost odsetka populacji niewrażliwej na choroby zakaźne, przeciw którym wykonywane były szczepienia ochronne oraz spadek współczynników zapadalności na te choroby.

Pracownicy placówek realizujących szczepienia ochronne edukują rodziców w zakresie szczepień, przedstawiają korzyści oraz ryzyko związane z metodą zapobiegania chorobom zakaźnym.

Niemniej niepokój budzą odmowy szczepień dzieci przez rodziców, którzy bez uzasadnienia odstępują od szczepień lub zwolenników tzw. ruchów antyszczepionkowych. W naszym powiecie odsetek dzieci nieszczepionych zgłoszonych w 2022 roku to 0,09 % (9 osób w tym dwoje dzieci zaszczepiono po działaniach PPIS a jedno dziecko wyjechało za granicę) w stosunku do ogólnej liczby podlegających szczepieniom obowiązkowym do 19 r. ż (9310 osób) .

W 2022 roku wystosowano pisma z informacją o obowiązku szczepień ochronnych do szesnaścioro rodziców z czego troje z rodziców zaszczepiło swoje dzieci. W przypadku braku reakcji ze strony zobowiązanych do szczepień, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przesyła pisemne upomnienia. W 2022 roku wystawiono 10 upomnień do rodziców.

Ogółem od 2010 roku nie zaszczepiono w naszym powiecie 84 dzieci (każdy przypadek jest rozpatrywany i analizowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, w większości przypadków podjęto działania administracyjno – egzekucyjne).

W 2022 roku wystawiono 8 tytułów wykonawczych, które skierowano wraz z wnioskami o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do WMPWIS.

W ubiegłym roku przeprowadzono 10 kontroli doraźnych w placówkach służby zdrowia dotyczących przestrzegania zasad prawidłowości świadczenia szczepień oraz skontrolowano ważność preparatów szczepionkowych znajdujących się w/w podmiotach leczniczych. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny



Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, dotyczy zakresu określonego w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz.338).

Działania podejmowane były na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i miały na celu eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej na różnych etapach procesu inwestycyjnego między innymi poprzez:

- uzgadnianie i opiniowanie:

-miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy,

-warunków zabudowy i zagospodarowania terenu,

-dokumentacji projektowych dotyczących budowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych;

- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- opiniowanie na etapie oceny oddziaływania na środowisko,
- udzielanie informacji o podstawowych wymaganiach sanitarno-higienicznych ze wskazaniem właściwych aktów prawnych.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku wydał 34 opinie i uzgodnienia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym 20 dotyczyło wydania opinii co do zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 14 dotyczyło uzgodnienia zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w tym: 1 opinia o projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Wszystkie opracowania obejmowały sporządzanie nowych jak i zmianę istniejących dokumentów i dotyczyły m.in. określenia sposobu zagospodarowania terenu czy wprowadzenia rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych oraz zakazów i nakazów gwarantujących prawidłowe funkcjonowanie w celu ochrony i zabezpieczenia środowiska naturalnego oraz prawidłowego funkcjonowania sąsiednich terenów o różnym przeznaczeniu. Uwzględniano przy opiniowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, skutki oddziaływania na mieszkańców oraz szczególną uwagę zwracano na sposób zaopatrzenia w wodę pitną, gospodarkę wodno-ściekową i gospodarkę odpadami.

W 2022 r. dokonano 33 uzgodnień pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych dokumentacji projektowej i koncepcji w tym: 7 opinii o projektach żywieniowo-żywnościowych, 11 dotyczyło upiększania ciała i użyteczności publicznej, 1 opinia dotyczyła obiektów poprawy zdrowia, 2 dokumentacje dotyczyły opieki nad dziećmi, 4 opinie o zakładach pracy, 8 innych obiektów.

W 2022 roku dokonano tzw. „odbiorów” 64 obiektów przekazywanych do użytkowania. W tym: 17 kontroli dotyczyło obiektów żywnościowo-żywnościowych; np.: restauracja, sklepy spożywcze, mała gastronomia, punkty sprzedaży lodów, 11 obiekt służyć poprawie zdrowia mieszkańców – gabinety lekarskie, 17 dotyczyło: zakładów – fryzjerskich, masażu, kosmetycznych, klubów fitness, pokoi pod wynajem, 7 zakładów pracy (hale produkcyjne, modernizacja i rozbudowa istniejących obiektów), 6 placówki opieki nad dziećmi – przedszkola, żłobek. Dokonano kontroli 6 innych obiektów – budynki usługowe przeznaczone na cele handlowe, pomieszczenia usługowe i produkcyjne.

W ramach zadania nałożonego przez zapisy art. 56 ustawy Prawo budowlane, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku zajął stanowisko w sprawie dopuszczenia do użytkowania 14 obiektów budowlanych. W ramach tych czynności dokonywano szczegółowego przeglądu obiektu i jego otoczenia, pod kątem zgodności z dokumentacją projektową pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych. Zaobserwowano, że nowe obiekty realizowane były zgodnie z zatwierdzonymi projektami budowlanymi.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w związku z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - wydał 59 opinii sanitarnych: w tym 49 opinii o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, 9 opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji z określeniem warunków realizacji. 1 opinii o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określono zakres raportu (budowa osiedla domów jednorodzinnych). Wydano 1 opinię przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko (budowa drogi Kętrzyn – Giżycko).

Podsumowując działania podejmowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy stwierdzić, że liczba spraw załatwiona w 2022 roku kształtuje się na wyższym poziomie niż w latach poprzednich, co spowodowane jest sytuacją po pandemiczną COVID-19 oraz ponownym otwarciem różnych branż.



Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna



Podstawą działalności w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jest Narodowy Program Zdrowia oraz Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej i zdrowotnej oraz potrzeb terenu.

Działalność prozdrowotna realizowana jest poprzez pogromy edukacyjne, akcje informacyjno-edukacyjne oraz ogólnopolskie kampanie społeczne. Podejmowane i realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Giżycku działania w zakresie promocji zdrowia w 2022 roku obejmowały głównie profilaktykę chorób oraz promocję zdrowego stylu życia.


W roku 2022 w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Giżycku realizowane były następujące programy edukacyjne:

Lp	Nazwa interwencji programowej	Opis treści działań programowych	Liczba odbiorców programu
1.	<p>Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”</p> 	<p>Cele programu jest edukacja w zakresie kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin przez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, opierając się na odpowiedzialności indywidualnej i wolnym wyborze jednostki. Program realizowany jest w szkołach podstawowych w klasach V-VIII. W ramach programu szkoły realizują działania metodą projektu. Projekty są interdyscyplinarne, traktujące program zdrowego stylu życia całościowo.</p>	<p><u>9 szkół</u> na terenie powiatu realizowało ogólnopolski program edukacyjny. <u>363 odbiorców</u> działań programowych – mniejsza liczba odbiorców spowodowana zawieszeniem programu w ciągu roku szkolnego</p>
2.	<p>Program „Czyste powietrze wokół nas”</p> 	<p>Głównym założeniem programu jest ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego. Program ma na celu uświadomienie rodziców i opiekunów dzieci w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy a także zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą w ich obecności.</p>	<p>Program realizowany jest przez <u>2 placówki</u></p> <p><u>272 odbiorców programu</u> – dzieci uczęszczające do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych oraz ich rodzice.</p>
3.	<p>Program „Bieg po zdrowie”</p>	<p>„Bieg po zdrowie” to nowy program antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat).</p> <p>Główne cele programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> · opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji 	<p>Uczniowie z 2 szkół podstawowych – <u>128 odbiorców</u></p>

		<p>tytoniowej wśród dzieci i młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> · pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. · zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. 	
4.	<p>Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.</p> 	<p>Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV wśród ogółu społeczeństwa poprzez realizację programów i kampanii informacyjnych. Przeprowadzone były pogadanki z uczestnikami wypoczynku letniego na temat profilaktyki HIV/AIDS, chorób przenoszonych drogą płciową. Zorganizowano stoisko promocji zdrowia podczas Pikniku organizowanego we współpracy z NFZ i PSSE Węgorzewo. Osoby zainteresowane profilaktyką HIV/AID otrzymywały porady oraz materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące profilaktyki HIV/AIDS, chorób przenoszonych drogą płciową.</p>	<p><u>Ok. 1340 odbiorców</u> działań programowych oraz kampanii społecznych.</p>
5.	<p>Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od środków psychoaktywnych.</p>	<p>Celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Działania podejmowane w ramach programu opierają się przede wszystkim na zajęciach edukacyjnych, konkursach, pokazach dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych.</p>	<p><u>3236 odbiorców</u> działań programowych. Działania profilaktyczne skierowane były do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz uczniów starszych klas szkół podstawowych. Działaniami została objęta również społeczność lokalna podczas imprez lokalnych.</p>

<p>6.</p>	<p>Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w tym:</p> <p><i>Światowy Dzień Bez Tytoniu „Stop nielegalnemu obrotowi wyrobami tytoniowymi”</i></p> <p><i>Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu</i></p> 	<p>Głównym celem programu jest przede wszystkim ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) w społeczeństwie polskim. W ramach Światowego Dnia Bez Tytoniu i Światowego Dnia Rzucania Palenia zorganizowano punkty promocji zdrowia .</p>	<p>Działaniami profilaktycznymi zostało objętych <u>2966 osób</u> (uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz społeczność lokalna)</p>
	<p>Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”</p> 	<p>W roku szkolnym 2021/2022 ruszyła II edycja ekologicznego programu dla przedszkoli pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, przygotowanego w porozumieniu pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a Głównym Inspektorem Sanitarnym. Program dedykowany jest dzieciom przedszkolnym w wieku 5-6 lat, rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego.</p> <p>W ramach programu PSSE w Giżycku przeprowadziła szkolenie dla koordynatorów przedszkolnych oraz narady z dyrektorami przedszkoli</p>	<p>Program realizowany był przez 3 przedszkola i uczestniczyło w nim 192 dzieci w wieku przedszkolnym</p>

W roku 2022 działania edukacyjne realizowane były także poprzez następujące interwencje nieprogramowe i akcje informacyjno-edukacyjne:

<p>7.</p>	<p>Akcja „Zdrowe wakacje”</p> 	<p>Akcja ma na celu zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń dzieci i młodzieży przebywających na obozach i koloniach letnich. Działania prowadzone były również we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Giżycku i Strażą Pożarną</p>	<p>Działaniami prowadzonymi w ramach akcji zostało objętych: łącznie <u>2391 uczestników</u></p>
-----------	--	---	--

8.	Profilaktyka grypy, profilaktyka COVID-19 	<p>PSSE w Giżycku prowadziła działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży oraz w mediach społecznościowych i stronach internetowych</p>	<p>Uczniowie placówek nauczania, podmioty lecznicze, dzieci i młodzież przebywające na obozach i koloniach letnich na naszym terenie, lokalna społeczność</p>
9.	Propagowanie zasad higieny osobistej 	<p>Podstawowym celem podejmowanych działań było promowanie zdrowia i higienicznego trybu życia. Głównymi działaniami podjętymi w ramach propagowania zasad higieny osobistej była organizacja zajęć edukacyjnych w palcówkach oświatowych powiatu giżyckiego.</p>	<p>Uczniowie placówek oświatowych, rodzice i opiekunowie, kadra pedagogiczna</p>
10.	Profilaktyka chorób odkleszczowych 	<p>Celem podejmowanych działań było zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka, poprzez podniesienie świadomości społeczeństwa. Przekazywano informacje do lokalnych mediów, prowadzono dystrybucję materiałów prozdrowotnych</p>	<p>Działaniami profilaktycznymi objęto ok. 2241 <u>osób</u>.</p>
11.	Propagowanie zdrowego stylu życia 	<p>Podstawowym celem podejmowanych działań było promowanie zdrowia i higienicznego trybu życia. Głównymi działaniami podjętymi w ramach propagowania zasad higieny osobistej była organizacja zajęć edukacyjnych w palcówkach oświatowych powiatu giżyckiego.</p>	<p>Działaniami profilaktycznymi objęto ok. 4000 <u>osób</u>. Uczniowie placówek oświatowych, rodzice i opiekunowie, kadra pedagogiczna oraz społeczność lokalna.</p>
12.	Edukacja konsumencka (suplementy diety, napoje energetyczne, kampania EFSA) 	<p>Celem podejmowanych działań było zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka, poprzez podniesienie świadomości społeczeństwa. Przekazywano informacje do lokalnych mediów, prowadzono dystrybucję materiałów prozdrowotnych</p>	<p>Działaniami profilaktycznymi objęto ok. 3500 <u>osób</u>.</p>

Realizacja działań oświatowo-zdrowotnych w 2022 roku polegała głównie na edukacji dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, w zakresie istotnych zagadnień zdrowotnych, takich jak profilaktyka chorób, profilaktyka uzależnień czy też zasad zdrowego stylu życia

Z uwagi na potrzeby sygnalizowane ze strony placówek oświatowych najwięcej działań odbyło się pod szyldem zdrowego stylu życia, wolnego od używek, z naciskiem na szkodliwość napojów energetycznych i wyrobów tytoniowych. Poprzez działania edukacyjno-informacyjne, dystrybucję materiałów informacyjno- edukacyjnych docierano do różnych grup odbiorców powiatu giżyckiego oraz osób wypoczywających w powiecie giżyckim. Wspólnie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Giżycku organizowano szereg działań profilaktycznych polegających m.in. na: przeprowadzaniu zajęć edukacyjnych oraz udostępnianiu materiałów informacyjno- edukacyjnych.

Współpracowano między innymi z:

- Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku
- Starostwem Powiatowym w Giżycku
- Komendą Powiatową Policji w Giżycku
- Placówkami nauczania i wychowania

***Dziękujemy przedstawicielom wszystkich instytucji, organizacji, stowarzyszeń,
którzy wspierali nas w 2022 roku w działalności prozdrowotnej na terenie naszego powiatu,
a także wszystkim placówkom oświatowym za rzetelne działania
w ramach programów profilaktycznych***

***Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Giżycku***